

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Juan

¹⁻² Na chamu wi chaan pun na lufung màwaan, iningkaw na Ukud wi siyà Jesu Cristu, wi siyan mangipaila ta kina-Apudyus Apudyus. Na sachi Ukud, iniingkaw an Apudyus, ya siya ko kà Apudyus. ³ Chinutukan Apudyus à siyà mangwa ta losan, ad nàwan losan mipakapun siya. ⁴ Siyan narpuwan na fiyag na losani matattaku, ya siya kon Silaw wi manlawag ta somsomò na taku. ⁵ Na sachi naawakan à Silaw, lawakanan pangot wi ingkawan na taku, ad na pangot, achi pu makaafak an siya.

Na Chamchamun Na Mipagngoran Na Mipangkop An Jesus

⁶ Iningkaw na osay larai wi impaligwat Apudyus, wi nangngachan à Juan. ⁷ Impaligwat Apudyus à mangifaka ta atakutaku mipangkop ta sachi naawakan à Silaw. Istikuwanà siya ta mamati kuman taku. ⁸ Foon à Juan na manlawag ta somsomò na taku, ngim siyan ummali nangifaka ta mipangkop ta sachi Silaw. ⁹ Tan awad na osay umali, wi siyan tuttuway Silaw wi manlawag ta somsomò na losani takud asnay luta.

¹⁰ Ngim ummali pun ad asnay lutay iningwana, foon pù illasin na taku wi siyan Cristu. ¹¹ Ad

uray na kailiyana, foon pù namfiyanganchà siya. ¹² Ngim na losani namiyang an siya, ya namatin siya, innadchan Apudyus chichà karobfonganchay mamfalin anàna. ¹³ Na mamfalinan na takù anà Apudyus, foon à takun mangwa, ya foon à miyisu ta sikud wi miyanaan na taku, tan Apudyus na mangwà mamfalinan na takù anàna.

¹⁴ Na sachi Ukud, namfalin taku ad iningkaw an chitau. Na losani imfakana, tuttuwa, ad na losani iningwana, impailanan achakuna ta taku. Innilani kon kina-Apudyusna tan siyan mismuy anà Amanay Apudyus.

¹⁵ Tinàchoran ako Juan à siya, wi anana, “Siya chi imfagfakà an chiayu ta nangifag-à, ‘Na misukat an saon, nangatngatu nu saon tan à siya, iniingkaw uray ta chaan-u pù miyanaan.’ ”

¹⁶ Maid miyisuwan na achakuna ta taku, tan achaachakuwan chitau ing-ingkana. ¹⁷ À Moses, siyan nangifakan chitau ta lintog Apudyus, ngim à Jesu Cristu, siyan nangipaila ta achakun Apudyus an chitau ya katuttuwaan mipangkop an siya. ¹⁸ Maid pu takù nangilan Apudyus, siyan maid pu mangipakaawat ta taku mipangkop an siya. Ngim na sikud wi Anàna wi isuna, wi iniingkaw an Apudyus, siyan nangipakaawat ta taku mipangkop an Amana.

Na Imfakan Juan Wi Mamfufunyag
Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-18

¹⁹ Annayan nangifag-an Juan wi Mamfufunyag ta mipangkop an Jesus. Na pangpangun na Judio ad Jerusalem, namfaunchà papachi ya uchumi

tumurung an chicha à umoy mangimus an Juan nu sinù siya.

²⁰ Ad à Juan, foon à insulibna, tan imfakanan katuttuwaan, “Foon à saon na Cristu wi uullayontau.”

²¹ Ad anancha ko, “Ad sinua man? Winnu sià Elias wi ananchay asin umali?”

Ngim anana ko, “Foon à saon.”

Ad anancha ko, “Winnu sian sachi profetay uullayonni?”

Ad anan ako Juan, “Foon à saon.”

²² Ad inimuscha asin, “Ad sinua nù? Ifakam ud nu sinua, ta awad ako ifakani ta chachi nangifaun an chiani.”

²³ Sachi ad insongfat Juan na sachi inyug-is Isaias wi profeta ta awi, wi anana, “Saon na sachi iniingkaw ta ikaw wi maid pu foroy, wi mangip-ip-aw anani, ‘Sakanaonyun chumatngan na Apu.’”

²⁴ Sachi ad, chachi imfaun na Fariseo an Juan, ²⁵ anancha, “Nu foon à sian Cristu, ya foon akò sian Elias, winnu sachi profetay uullayonni, apay mamfunyag-a nù?”

²⁶ Ad summongfat à Juan wi anana, “Chanum yakan ifunyag-u, ngim awad an chiayu ta sanan osay takuy chaanyu pù akammuwon. ²⁷ Siyan misukat an saon. Nangatngatu nu saon, wi amochà à miyisun siya.”

²⁸ Nàwa losan na sachi ad Betania, ta fisà na Chawwang wi Jordan wi namfunyafunyan Juan.

Na Pannilu Wi Michatun An Apudyus

²⁹ Nafikat ad, innilan Juan à Jesus wi marungay, ad anana, “Ilanyu, anchiyan Pannilu wi innadchon Apudyus à mapatoy à fayad na fasur na losani takud asnay luta! ³⁰ Siyan imfakà wi misukat an saon, wi nangatngatu nu saon, tan à siya, iniingkaw ta chaan-u pù miyanaan. ³¹ Uray saon ta chamu, foon pu kò immatunà na kinatatakuna. Ngim na sana, na pangkop-uy mamunyag ta takù chanum, ta mipaakammu an chitaury kanà Israel wi siyan imfaun Apudyus.”

³²⁻³³ Ad imfakan ako Juan, “Na chamu, tuttuway foon pù immatunà na kinatatakuna. Ngim à Apudyus wi nangifaun an saon à mamfunyag à chanum, imfakanan saon, ‘Na takuy ilam wi sum-opan na Ispiritù, siyan mangifunyag ta takù Ispiritù.’ Ad na sana, akammù à siya tan innilà na Ispiritun Apudyus, wi isù karupati wi narpud langit, wi sinum-op ingkaw an siya. ³⁴ Ad kapu ta innilà, tàchorà wi siyan tuttuway Anà Apudyus.”

Na Ummunay Nandisipulus Jesus

³⁵ Asin ako nafikat, iningkaw à Juan ya chuway disipulusna, ³⁶ ad innilanà Jesus wi lumaus, ad anana, “Anchiyan Pannilu wi innadchon Apudyus.”

³⁷ Chingngor ad chachi chuway disipulus Juan na imfakana, tinun-udchà Jesus. ³⁸ Ad nantuwilì Jesus ad innilanà chichay mituntun-ud, ad anana, “Sinun anaponyu?”

Ad summongfatcha, wi anancha, “Misturu, sinun ingkawam?”

³⁹ Ad anan Jesus, “Intau ta ing-ayu ilan.” Ad nifurchan siya wi umoycha ilan na iingkawana, ad linaficha iningkaw an siya.

⁴⁰ Na osay nitun-ud an Jesus, Andres wi sunud Simon Pedro. ⁴¹ Ad inaw-awaynay ummoy nanganap an sunudnay Simon ad imfakanan siya, “Inchasannin Cristu.” (Na mining na sachi ngachan wi Cristu: Na impustan Apudyus wi umalid asnay luta manturay.) ⁴² Sachi ad inyoy Andres na sunudnay Simon an Jesus.

Ad na nangil-an Jesus an siya, anana, “Siay Simon wi anà Juan, ngachanà sià Cefas.” (Na ngachan wi Cefas, isun Pedro wi na miningna, falintuukan.)

Na Nangayakan Jesus Ancha Felipe An Natanael

⁴³⁻⁴⁴ Nafikat ad, simsimmò Jesus wi umoy ad Galilea. Inchanà Felipe, wi iBetsaida, wi kailiyancha Andres an Pedro. Ad anan Jesus an siya, “Mifurun-an saon!” ⁴⁵ Sachi ad inanap ako Felipe Natanael, ad imfakanan siya, “Inchasannin sachi takuy inyug-is Moses ta nangiyug-isana ta Lintog wi siya kon takuy inyug-is chachi profetas ta awi. Na ngachanna, Jesus wi iNazaret, wi anà Jose.”

⁴⁶ Summongfat à Natanael, anana, “Apay, awad mamfarù takù narpud Nazaret?”

Ad anan Felipe, “Umalia ta inta ilan.”

⁴⁷ Sachi ad wi innilan Jesus à Natanael wi marungay, anana, “Annayan osay taku wi maid silibna, siyan tuttuway kanà Israel!”

48 Sachin inimus Natanael, “In-inon na nanggakammuwam an saon?”

Ad anan Jesus, “Innilà siay tummutùchu ta puun na ayuy ikus ta chaan pun Felipe mangchasan an sia.”

49 “Apu, sian Anà Apudyus,” anan Natanael, “ya sia kon Alini wi kanà Israel.”

50 Ad anan ako Jesus, “Afus yakan nangifag-à wi innilà siay tummutùchu ta puun na ayu, ad siyan mamatiyam wi saon na Cristu? Ad-achun kaskaschaaw wi mailayu nu anna!”

51 Ad anana kon chicha losan, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi mailayuy miwanit ad langit, ya mailayu kon aangheles Apudyus wi mamagpagkulin an saoni namfalin taku.”

2

Na Kasar Ad Cana

1 Narpas pun na chuway padcha, iningkaw na kasar ad Cana wi sakup Galilea. Ad ummoy nakakasar na inan Jesus. 2 Ad naimfitar akò Jesus ya chiani wi disipulusna. 3 Naamin pun na fayas, imfakan na inan Jesus an siya, “Naamin na fayas.”

4 Ad anan Jesus, “Ina, foon à masapur ifakam na oyyoò, tan ikad-u kay. Tan chaan pù chumantong na timpuy mangipail-à ta karobfongà.”

5 Ngim imfakan inana ta sasannilu, “Uray sinuy ifakanan chiayu, oyyoonyu.”

6 Na paway na foroy, iningkaw na onomi finatuy amutu wi sillimman lataan à chanum. Sachin fufulluwan na Judio ta kaisaw tan

siyan ukalicha. ⁷ Ad anan Jesus ta sasannilu, “Punuwonyun anchanayay amutù chanum.” Ad pinnucha. ⁸ Sachi ad, anan Jesus an chicha, “Law-onyu ad ing-ayu ipasimsim ta pangpangun na kasar.” Ad iningwacha. ⁹⁻¹⁰ Ad sinimsiman na pangpangu na chanum wi namfalin fayas, ad impaayagnan mangasaway larai, ad anana, “Tamako? Siya met ukalin umunan mampiyay fayas, ta nu masalimong na taku, sachin misukatan na foon à isag mampiya. Ngim sia, safalin iningwam tan nanganungusom na mampiya!” Sachin imfakana tan foon pù inakammunan narpuwan na mampiyay fayas, ngim chachi sanilun nangakammu.

¹¹ Sachin iningwan Jesus ad Cana wi ili ta sakup Galilea, wi chamuy kaskaschaaw wi iningwanà mangipail-ana ta mannakafalinna. Ad namatin chachi disipulusnan siya.

¹² Ad narpas pun na sachi, ummoy à Jesus ya inana ya susunudna ya chachi disipulusna ad Capernaum, ad iningkawchad aschì am-annay padcha.

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luc. 19:45-46

¹³ Chanchanin Fiyastay Mangiyakasmooan ta nallausan na anghel ta aappuni wi Judio ad Egipto, siyan ummoy à Jesus ad Jerusalem. ¹⁴ Na sachi, ummoy ta Templo ad inchasanan mallarakù faka, pannilu ya karupati, ya mansusukat à pilak wi tummutùchu ta lamisaancha. ¹⁵ Ad nangwà Jesus à abchoy ad chinogchogna imparyaw na losani faka ya pannilu ta Templo, ad

linitwadna kon lamisaan na chachi mansusukat à pilak ad niwalis na pilakcha. ¹⁶ Imfakana ko ta mallarakù karupati, “Ilayawyun anchanayay ilakrakuyu! Apay, mamfalinonyun foroy Ama à larakkuwan?” ¹⁷ Na nangil-anni wi disipulus Jesus ta iningwana, simsimònin sachi niyug-is wi ukud Apudyus ta awi, wi anana, “Isù mapalikatanà kapu ta apos-uy mangiila ta oyyoonchay achicha pu lispituwon na foroynu, Apudyus.”

¹⁸ Sachi ad anan chachi pangpangun na Judio an Jesus, “Sinun kaskaschaaw à oyyoom à manuttuwaanni wi awad karobfongam wi mangwa ta sanat?”

¹⁹ Ad anan Jesus wi summongfat, “Nu yam-anonyun annayay Templo, patàchorò ta miyatlu padcha.”

²⁰ Ad anan chachi Judio, “Apay, namnamam wi afus na turuy padchà mangipatàchoram ta annayay Templo? Ummoy à opatpuru ya onomi tawon na nàwaana!”

²¹ Ngim foon à sachi Templo wi foroy na ugukuchon Jesus, tan inyalignan Templo à longagna. ²² Na sachi, chiani wi disipulusna, achini pu naawatan na imfakan Jesus, ngim ummuli pù Jesus nataku, simsimònin imfakana ad pinatinin losani imfakana ya losan akoy niyug-is wi ukud Apudyus.

Na Akammun Jesus Mipangkop Ta Kinatatakun Na Taku

²³ Na iningkawan Jesus ad Jerusalem ta timpun na Fiyastay Mangiyakasmooan, achun namatin

siya ta nangil-ancha ta kaskaschaaw wi iningwana. ²⁴ Ngim foon à mapnok à Jesus ta ananchay namatiyanchan siya, tan inaagkammunan somsomò na losani taku. ²⁵ Siyan foon à masapur wi awad mangitudtuchun siya ta kinatatakun na taku, tan inaagkammunan awad ta somsomòcha.

3

Jesus An Nicodemo

¹ Iningkaw na osay Fariseo wi turay na Judio, wi nangngachan à Nicodemo. ² Na osay lafi, ummoy an Jesus, ad anana, “Misturu, akammuni wi Apudyus na nangifaun an sia wi mantudtuchu, tan maid makàwa ta anchanayay kaskaschaaw wi oy-oyyoom nu maid à Apudyus an siya.”

³ Ad anan Jesus wi summongfat, “Tuttuwan ifakà an sia: Achi pu mafalini mitapin taku ta Manturayan Apudyus nu foon pù asin miyanà.”

⁴ “In-inon na nakotongi larai wi asin miyanà?” anan Nicodemo. “Apay, mafalini mangulin ta fuwang na inana ad asin miyanà?”

⁵ Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an sia: Achi pu mafalini mitapin taku ta Manturayan Apudyus, uray niyanà ta sikud wi miyanaana, nu foon à asin miyanà ta Ispiritun Apudyus.

⁶ Na takuy iyanà na taku, siyan anà na sachi taku. Ngim na takuy asin miyanà, wi Ispiritun Apudyus na mangiyanà an siya, siya kon anà Apudyus. ⁷ Achia maschaaw ta anayay mangifag-à wi masapur asin-ayu miyanà.

⁸ Nalikat à maawatanyun miyanaan ta Ispiritun

Apudyus, ngim màwa tan oyyoon na Ispiritun Apudyus. Na miyalikana, isun na poy-aaw wi ayonan pionay ayon nu mamoyaaw. Maid akammuyù narpuwana ya umayana, ngim kikinonyun lumausana.”

⁹ Ad anan Nicodemo, “Sinu kon annayay achi pu maawatan?”

¹⁰ Ad anan Jesus an siya, “Tam-ako achi maawatan na annaya, wi nangatuay manud-tuchun chitauy kanà Israel? ¹¹ Siya ifakà an sian katuttuwaan, siya ukuchò na akammù ya innilà ngim achiyu pu tuttuwaon! ¹² Ilam, nu achiyu pu tuttuwaon na ifakà an chiayu mipangkop ta màmàwad asnay luta, sinchumallu nu ifakà na mipangkop ad langit. ¹³ Maid pu uchum à takù ummoy ad langit nu achi afus à saoni namfalin taku, tan siyan narpuwà.

¹⁴ “Na nangisabrutan Moses ta sinan-urog ta pusti à manakuwana ta taku ta timpun na nanadchadcharanancha ta awi, amaschi kon misabrutà. ¹⁵ Ad sinuy mamatin saon, maadchan à mannaynayuni fiyag.” ¹⁶ Kapu ta amod na ayat Apudyus ta taku, impaalinan os-osàani Anàna wi matoy ad asnay luta, ta nu sinun mamatin siya, achi pu mifallu tan makafiyag an siyà ing-ingkana. ¹⁷ Foon à manusaan Apudyus ta takun namaunana ta Anàna ta luta, ngim finaunna ta awad manaraknib ta taku.

¹⁸ Siyan sinumani mamatin siya, achi pu machusa. Ngim na foon pù mamati, nifafagkan machusaana kapu ta achina pu mamatiyan ta Anà Apudyus. ¹⁹ Annayan kachusaan na taku: Ummalin Anà Apudyus ad asnay luta ta

lawakanan somsomò na taku. Ngim na taku, un-
 unnoyonchan pangot nu sachi lawag tan lawing
 na oy-oyooncha. ²⁰ Sinumani takuy mangwà
 lawing, kapilitani lawingonan lawag ya achi pu
 umamfuruy ta lawag tan mailan kinarawingna.
²¹ Ngim na takuy mangwa ta ustu, siyan maryad
 wi umamfuruy ta sachi lawag, ad sachin mail-
 ana wi oyyoonan pion Apudyus.

Na Imfakan Juan Mipangkop An Jesus

²² Narpas pun na sachi, à Jesus ya chiani
 wi disipulusna, ummoy-ani ta provinsiya wi
 Judea, ad iningkaw-anid aschi mamfunyag ta
 taku. ²³ À Juan wi Mamfufunyang, iningkaw ad
 Enon wi achanid Salem tan achun chanum ta
 sachi, ad finunyakana chachi takuy umoy an siya
 pafunyang. ²⁴ Na sachi timpu, chaan pù mifarud
 à Juan.

²⁵ Na sachi, nakasongsongfat na uchumi disip-
 ulus Juan ta osay Judio mipangkop ta funyang.
²⁶ Siyan ummoy chachi disipulus Juan an siya,
 ad imfakachan siya, “Misturu, na sachi taku wi
 impachamagnun chiani, wi namfurunnu ta in-
 ingkawantau losan ta chomangon Jordan, mam-
 funyang ako ta sana, ad siyan umayan losan na
 taku!”

²⁷ Ngim summongfat à Juan, wi anana,
 “Achiayu maschaaw ta amaschi, tan maid pu
 takù makàwa ta oyyoona nu foon pù iparufus
 Apudyus. ²⁸ Chingngoryun imfagfakà wi foon
 à saon na Cristu, ngim nipaunaà wi mangifaka
 ta taku ta mansakanachay mamatin siya. ²⁹ Na
 miyisuwana, isun na larai wi mangasawa ta fufai

wi siyan mansakungan na sachi wi fufai, foon pù sachi mangwa ta man-asaw-ancha. Ad na sachi nangwa, chochongronan ifakan na sachi larai, ad maragsakan ta mantipunan na man-asawa. Siyan isù saon na nangwà nangasawan na sachi larai, ad naragsakà wi mangiila ta umayan na taku an Jesus. ³⁰Tan à siya, kapilitani ngumatngatu, ngim à saon, fumafaà.”

Na Sachi Narpud Langit

³¹Ad inturuy Juan wi anana, “Na sachi narpud langit, siyan angatuwan. Ngim na narpud asnay luta, taku kay wi annay luta kan pagpag na akammuna. Ngim na sachi narpud langit, nangatngatu nu losani ingkaw ta annay luta. ³²Ya ifakana kon losani innilana ya chingngorna, ngim sin-oosa kan mamatin siya. ³³Ngim na mamatiyan na losani mamati, sachin mangipail-ancha wi patiyoncha ko wi tuttuwan inukud Apudyus. ³⁴Na sachi imfaun Apudyus, maid uchum à ug-ugkuchona nu achi afus na ukud Apudyus, tan iingkaw na Ispiritun Apudyus an siya. ³⁵Amod na ayat Apudyus wi Ama an Jesus wi Anàna, siyan impiyarnan sinuman an siya. ³⁶Siyan sinumani mamati ta Anàna, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Ngim sinumani foon pù mamatin siya, achi pu makafiyag an Apudyus tan chusaon Apudyus à siyà ing-ingkana.”

4

Na Namatiyan Na Osay Fufai Wi iSamaria

¹ Na chachi Fariseo, chingngorcha wi ad-achun summurut an Jesus ya finunyakana nu finunyakana Juan wi Mamfufunyag. ² Ngim na katutuwaan, maid pu finunyakana Jesus, tan chiani wi disipulusna afus na namfunyag. ³ Ngim chingngor pu Jesus na ug-ugkuchoncha, lummayaw-ani ad Judea ad nangulin-ani ta sakup Galilea. ⁴ Ad nangoy-ani ta provinsiya wi Samaria.

⁵ Ad chummatong-ani ta osay ilid Samaria, wi Sicar, wi achanì ta sachi lutay innadchon Jacob an anàay Jose ta awi, ⁶ wi siya kon awachan na sachi fufun wi inaufan Jacob. Ad à Jesus, tummùchu ta sachi tan naungar ta nanadcharananni, tan akimmamatuon. ⁷⁻⁸ Ngim à chiani wi disipulusna, ummoy-ani ta ili nguminà anonni.

Na sachi timpu, ummoy na osay fufai wi iSamaria manàchu ta sachi fufun, ad anan Jesus an siya, “Mafalini uminumà ta sanati sinàchum?”

⁹ Naschaaw chi fufai, tan na Judio, achicha pu usaron na tasan na iSamaria. Siyan anana, “Tamakò siay Judio, man-achaw-à chanum an saon wi iSamaria?”

¹⁰ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Nu inakammum na mafalini adchon Apudyus an sia, ad nu inakammum ako nu sinuwà wi man-achaw à chanum an sia, sian man-achaw an saon ta adchà sià chanum wi nu inumom, foon pù asin-a mauwaw à ing-ingkana.”

¹¹ Ad anan na fufai, “Apu, maid mangkaudnu ta annayay chanum, ad lofongan na annayay fufun? Ad sinun mangar-am ta chanum wi

anami nu inumò, foon pù asinà mauwaw? ¹² Tan na annayay fufun, finòan na aputauy Jacob ta awi ad imparàsunnan chitau. Ya sana kon nanakun chichay man-aama ya uray animarna. Ad anami nangatngatua nu siya wi napatpatog na chanumnu?”

¹³ Ad summongfat à Jesus, “Losani takuy manginum ta chanum na annayay fufun, asincha mauwaw. ¹⁴ Ngim na manginum ta chanum wi adchò, foon pù asin mauwaw à ing-ingkana, tan na chanum wi adchò, makarong-ag an siyà isù chagsi wi achi pu madchù, ad adchona kon mannaynayuni mafiyakanan Apudyus.”

¹⁵ Sachi ad anan na fufai, “Apu, adchanà ta sanati chanum ta achiyà pu mauwaw ya achiyà pu ko umalialid asna manàchu.”

¹⁶ Ad anan Jesus, “Ing-a ayakan à asawam ta umaliayud asna.”

¹⁷ “Maid pu asawà,” anan na fufai.

Ad anan Jesus, “Tuttuwan imfakam wi maid pu asawam, ¹⁸ tan liman inasawam, ya na sachi iingkaw an sia ta sana, foon pù ustuy asawam. Siyan tuttuwan imfakam wi maid pu asawam.”

¹⁹ Ad anan na fufai, “Apu, mailasin-u wi profetaa. ²⁰ Ngim na aappuni ta awi, annayay filig na nanaychayawanchan Apudyus. Ngim chiayuy Judio, ananyuy Jerusalem na ustuy manaychayawan na taku an Apudyus.”

²¹ Sachi ad anan Jesus ta fufai, “Patiyom kuman ifakà, wi chumatong na timpuy foon à annayay filig ya foon akò Jerusalem na manaychayawan na taku an Ama wi Apudyus.

²² Chiayuy iSamaria, maid akammuyù Apudyus

wi ananyuy chaychayawonyu. Ngim à chiani wi Judio, akammunin chayawonni, tan na Judio, chichan fumùnakan na manaraknib ta losani taku. ²³ Ngim chummatong na timpuna, wi manipud ta sana, sinumani manayaw an Ama wi Apudyus à ustu, masapur chayawonà siya ta tuttuway somsomòna wi foon pu kà tupòna, tan sachin pion Ama wi oyyoon na manayaw an siya. ²⁴ Tan à Apudyus, ispiritu wi achi pu maila, siyan chachi manayaw an siya, masapur foon à ipàpàilacha tan marpu kay ta somsomò wi sachin marpuwan na tuttuway chayaw.”

²⁵ Sachi ad anan na fufai, “Akammù wi à tapin na padcha, umalin sachi impustan Apudyus wi ipaalina, wi ananchay Cristu. Ad à siya, itudtuchunan losani maid akammutau.”

²⁶ Ad imfakan Jesus an siya, “Saon wi makaukud an sia, saon na Cristu.”

²⁷ Sachi ad, chummatong-ani wi disipulus Jesus. Ad nataag-ani wi nangchas an Jesus wi nakaukud ta fufai. Ngim maid nansarudsud an chiani nu sinun masapur na sachi fufai winnu tamako nakaukud à Jesus an siya.

²⁸ Sachi ad, tinaynan na sachi fufain sasàchuwana ad ummoy ta ili. Ad imfakana ta taku, ²⁹ “Wayyu, intau ilan na anchi larai wi nangifakan saon ta losani iningwà. Siya nin na Cristu!” ³⁰ Sachi ad lummigwacha losan wi umoy mangilan Jesus.

³¹ Na sachi ko, àaruonnì Jesus, wi ananni, “Apu, taako achi mangan!”

³² Ngim summongfat à siya, “Awad na innan-u wi maid akammuyu.”

³³ Ad nan-asisarudsud-ani, anani, “Awad nangiyali innanna?”

³⁴ Ngim nan-alig à Jesus, wi anana, “Na anò, siyan mangwaà ta pion Apudyus wi nangifaun an saon, ya mangangputà mangwaan ta sachi impiyarnan saon.

³⁵ “Awad na ananyu wi nu marpas na opat furan, siyan inyàani. Ngim na ifakà an chiayu, sanan inyàani. Tan ilanyun anchanayay takuy umali, wi isuchà nar-umi pakoy, wi sana kuman mamatiyanchan saon! ³⁶ Ya chachi takuy umoy mangitudtuchu ta mamatiyan na uchum, isuchà man-ani, ya à chicha, matangchanancha. Ya foon pu kò afuschi, tan mannaynayun na aniyoncha. Ad na mammura, isun na man-ani wi losancha maragsak. ³⁷ Tan tuttuwan ifakachay, ‘Na uchum, chichan mammura, ad na uchum ako, chichan man-ani.’ ³⁸ Siyan ifaun-u chiayù umoy mangani ta immuran na uchum. Ad sachin mitapiyanyu ta iningwacha.”

³⁹ Achun iSamaria wi namatin Jesus ta sachi ili kapu ta nangifag-an na sachi fufai wi imfakan Jesus na losani iningwana. ⁴⁰ Siyan chummatong pun na chachi iSamaria an Jesus, tinawichanchà siya ad iningkaw à naawwa.

⁴¹ Ad ummad-adchuwan akon namatin Jesus ta nangngorancha ta intudtuchuna. ⁴² Ad imfakacha ta sachi fufai, “Foon pu kà sachi inugugkudnun pummatiyanni tan chingngornin us-tuy intudtuchuna, ad sinikurachuni wi siyan tuttuway imfaun Apudyus à manaraknib ta losani taku.”

Na Nangaanan Jesus Ta Sakit Na Anà Na Pangat

⁴³ Narpas pun na chuway padcha, lummigwat-ani wi umoy ad Galilea wi chummakran Jesus.

⁴⁴ Mipangkop ta ummayannid aschi, anan Jesus, “Uray sinuy profeta, foon à chayawon na kailiyanà siya.” ⁴⁵ Ngim chummatong-ani pun ad Galilea, naragsak na taku wi mangilan Jesus, tan à chicha, nakafiyastachad Jerusalem ad innilacha losan na kaskaschaaw wi iningwanad aschi.

⁴⁶ Sachi ad, nangulin-anin Jesus ad Cana wi sakup Galilea, wi sachin namfalinonan chanum à fayas. Ad niyaspur wi iningkaw ta sachin osay pangat wi nasakit na anàna ad Capernaum.

⁴⁷ Chingngorna ad wi awad à Jesus ad Galilea, wi narpud Judea, ummoyna inayakan à siya ta umoy kuma ad Capernaum ta aanonan sakit na anànay akin-ottoyon. ⁴⁸ Ad anan Jesus an siya, “Tuttuway foon pù mamatiayu nu maid ilanyù singyar ya kaskaschaaw?”

⁴⁹ Ngim anan na pangat, “Apu, ipangpangngaasim ta umalia ta achi matoy na anànu!”

⁵⁰ Anan Jesus an siya, “Ing-a, tan naaan na sakit na anànu!”

Ad pinatinan imfakan Jesus, ad lummayaw.

⁵¹ Ad na ummayawana, sinib-atnan sasannilunay ummoy mangifaka wi kumminò na sakit na anàna!

⁵² Ad sinarudsudna nu sinun uras wi kumminan na sakitna, ad anancha, “Mantalliing ad karabyan, sachin naaanan na puchutna.” ⁵³ Ad simsimò na sachi ama chi ustustuy uras wi

nangifag-an Jesus an siya, “Naaan na sakit na anànu.” Siyan losanchay simfaryan, namatichan Jesus.

⁵⁴ Sachin miyagway kaskaschaaw wi iningwan Jesus ad Galilea, nanipud ta nangulinanchad Galilea wi narpud Judea.

5

Na Nangaanan Jesus Ta Sakit Ad Betsata

¹ Naarkawanan ad, ummoy-anin Jesus ad Jerusalem makafiyasta ta osay fiyastani wi Judio. ² Ad Jerusalem, awad na osay puung wi na ngachanna ta Hinebreo wi ukud, Betsata. Na sachi puung, achani ta liwangan na ili wi mangiparnoancha ta pannilu, ad nalìwos à limà sigsigkay ³ wi umichungan chachi achuy takuy nan-ob-ofot na sakitcha: anchanan nakurap, napilay ya naayayong. Iingkawcha uullayon na mantipyaawan na chanum, ⁴ tan nu simfofotang, man-osog anun anghel Apudyus ad mantipyaawonan sachi puung, ad na umuna umoy ta sachi nantipyaaw wi chanum, maaan anun uray sinuy sakitna.

⁵ Ad iningkaw na osay larai wi ummoy à turumpuru ya waruy tawon na nasakitana. ⁶ Ad innilan Jesus à siya ad illasinnay nafayag na nifafannatana, ad anana, “Piom wi maaan na sakitnu?”

⁷ “Oo, Apu,” anan na sachi nasakit, “ngim maid pu manurung an saon wi umoy ta puung nu mantipyaaw na chanum, ad kapu ta mamàanun kunay-uy umoy, maunnaunnaanà nu chaanà pu michaum ta chanum.”

⁸ Sachi ad anan Jesus an siya, “Fumangon-a ad aram na ofognu ya nanadcharan-a!” ⁹ Ad na sachi, naaan tuwan sakitna, siyan finuudnan ofogna pun nanadcharan.

Na nàwaan na sachi, Safachu, wi ngingillinani padchan na Judio wi man-iwaar. ¹⁰ Siyan chachi pangpangun na Judio, inomoranchan sachi naaan na sakitna, anancha, “Ngingillinantaun sana, siyan mipalit ta Lintogtaun mamuucham ta ofognu.”

¹¹ Ad summongfat na sachi naaan na sakitna, wi anana, “Oo, ngim na sachi takuy nangaan ta sakit-u, siyan nangifakan saon wi fuuchò na ofog-u ya manadcharanà.”

¹² Ad inimuscha, “Sinun kinatatakun na sachi, wi nangifakan sia ta amaschi?”

¹³ Ngim na sachi naaan na sakitna, maid akammuna nu sinù Jesus, tan lummayaw à Jesus tan ad-adchuwan na takuy niyamung.

¹⁴ Napapannos pun, inchasan Jesus à siya ta Templo, ad anana, “Ilam, fummarun long-agnu tan naaan na sakitnu, siyan iyakaynuy fumasur tan sin-umamod na asin màwan sia.”

¹⁵ Sachi ad, lummayaw na sachi larai ad ummoyna imfaka ta chachi pangpangun na Judio wi Jesus na nangaan ta sakitna. ¹⁶ Siyan chachi pangpangu, illukichay palikatan à Jesus kapu ta nangaanana ta sakit ta timpun na ngingillinan.

¹⁷ Ngim sinongfatan Jesus à chicha, “À Ama wi Apudyus, foon à man-illong ta iwaarna, ad amaschiya ako.”

¹⁸ Ad naam-amod na og-ot chachi pangpangun na Judio an Jesus, ad pionchay mamatoy an siya kapu ta nanurngasingana ta ngilin ya kapu ko ta mangiyisuwana ta long-agnan Apudyus ta nangifag-ana wi Apudyus anun Amana.

Na Fiyang Jesus Wi Anà Apudyus

¹⁹ Sachi ad anan Jesus ta chachi Judio, “Tuttuwan ifakà an chiayu: saoni Anà Apudyus, maid pu fugtungà oyyoon, tan siya oyyoò yakan innilà wi oy-oyyoon Ama. Siyan na losani oyyoon Ama, siya kon oyyoò. ²⁰ Tan à Ama, ayayatonà saoni Anàna, siyan na losani oyyoona, ipailana kon saon. Ya awad akon ipàwanan saon wi isag kaskaschaaw nu sachi innilayu à maschaawanyu. ²¹ Tan à Ama, mafalini ipaulinan fiyag na natoy. Siyan uray saoni Anàna, mafalin akoy takuwò na sinuy taku wi piò wi takuwon. ²² Ya foon pu kò Aman manguis ta taku, tan piniyarnà saon à manguis ta losani taku, ²³ ta chayawon losan na takù saon wi isun na manayawanchan Ama. Siyan sinumani achi pu manayaw an saon, foon pu kò chayawonà Ama wi nangifaun an saon.

²⁴ “Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani mangngor ta itudtuchù ya mamatin siyay nangifaun an saon, makafiyag an Apudyus à ingkingkana. Ya achi pu ko machusa tan ilisiyanan mifalluwana, tan annan fiyagnay narpun Apudyus. ²⁵ Tuttuwan ifakà an chiayu: chummatong na timpu wi manipud ta sana, chachi isù nanattoy an Apudyus, nu chongronchan ifakà wi Anà Apudyus ad pinaticha,

takuwò chicha ta makafiyagchan Apudyus à ing-ingkana. ²⁶ À Ama, siyan narpuwan na fiyag. Ad piniyarnà saon wi Anàna marpuwan akon fiyag. ²⁷ Ad impiyarna kon saon na karobfongà wi manguis ta taku, tan à saon, namfalinà taku. ²⁸ Achiayu maschaaw ta annayay ifakà wi chumatong na timpuy uray na losani nilofon, chongronchan ukud-u, ²⁹ ad umulicha mataku. Siyan na losani nangwà mamfaruwon Apudyus, makafiyagchan siyà ing-ingkana. Ngim na losani nangwà lawingon Apudyus, makafiyagcha kò ing-ingkana ta kachusaancha.”

Na Mangistiku An Jesus

³⁰ Ad inturuy Jesus wi mangifaka, “Saon, siya kay oyyoò na nipiyan an saon. Siyan maid pu oyyoò à sinuman nu foon pù maatod na karobfongà wi mangwa. Ad na manguisà ta taku, turachò akon ifakan Ama, siyan kapilitani nalimpiw na manguisà ta taku tan maid pu fugtungà oyyoon ngim siyan pion na nangifaun an saon.

³¹ “Nu saon afus na mangistiku ta long-ag-u, maid pu manuttuwan saon. ³² Ngim awad na osay mangistiku an saon, ya akammù wi ifakanan katuttuwaan mipangkop an saon wi siyà Apudyus. ³³ Iningkaw akon imfaunyu wi nangimus an Juan mipangkop an saon, ad imfakana kon katuttuwaan. ³⁴ Foon pù kasapurà na takù mangistiku an saon, ngim na nangipaspasmoà an chiayu ta imfakan Juan, ta mamatiayu kuma ta masarakanifan-ayu. ³⁵ Tan na miyalikan Juan, silaw wi nangongogkan, ngim sin-aitan

yakan naryachanyu ta lawagna tan sin-aitan na naryachanyu ta imfakana. ³⁶ Ngim awad na mangistiku an saon ta sana wi napatpatog nu sachi nanàchoran Juan an saon, wi chichan oyyoò wi impiyar Ama wi oyyoò. Ad chichan manuttuwaan wi siyan nangifaun an saon ad asnay luta. ³⁷ Ad à Ama wi nangifaun an saon, mangistiku kon saon. Ngim chiayu, maid pu chingchingngoryu ta ukudna ya maid pu ko innil-ilayù itchurana. ³⁸ Ad maid pu iningkaw à ukudna ta somsomòyu tan foon pù patiyonyù saon wi imfaunna. ³⁹ Siya achaacharonyun niyug-is wi ukud Apudyus, tan na somsomòyu, sachin mitapiyanyun siya, ngim siya kon mangifaka ta mipangkop an saon! ⁴⁰ Ngim uray nu amaschi, achiayu pu mamatin saon ta makafiyagayu an Apudyus à ing-ingkana.

⁴¹ “Achì pu anapon na machayawà ta taku. ⁴² Ngim akammù na kinatatakuyu, wi maid pu ayatyu an Apudyus. ⁴³ Saon, ummaliyà ad asnay luta wi à Aman namiyar an saon. Ngim achiyà pu ifilang an chiayu. Ngim nu kaspangalikan awad takù fummugtung umali, wi piniyarnan long-agna, sachin ifilangyu. ⁴⁴ In-inonyuy mamatin saon, wi siya anaponyun manayawan na takun chiayu ad achiyu pu anapon na manayawan Apudyus an chiayu. ⁴⁵ Achiyu anan wi saon na mampafasur an chiayu an Ama wi Apudyus, tan à Moses wi manamnamayu, siyan mampafasur an chiayu tan foon pù tuttuwaonyun inyug-isna. ⁴⁶ Tan nu tinuttuwayun inyug-is Moses, tuttuwaonyu kò saon, tan na

inyug-isna, mipangkop an saon. ⁴⁷ Ngim kapu ta achiyu pu tuttuwaon na inyug-isna, kapilitani achiyu pu kò saon tuttuwaon!”

6

Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifu Wi Taku
Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17

¹ Sachi ad, nanchormang-anin Jesus ta Fayfay wi Galilea wi anancha koy Tiberias; ² ad ad-adchuwana na takuy nitun-ud kapu ta nangilancha ta kaskaschaaw wi iningwan Jesus ta nangaanana ta sakit. ³ Ad tinakachanin Jesus na osay takudtud, ad ummaamuy-ani. ⁴ Na sachi timpu, machanchanin padchay Mangiyakasmooan. ⁵ Ad nallangrangà Jesus, ad innilana chachi ad-adchuwani takuy marungay, ad ananan Felipe, “Sinun ngumin-antaù umanay à anon na anchanayay taku?” ⁶ Inakammun Jesus na oyyoona, ngim na nangimusana, ta akammuwonan somsomò Felipe.

⁷ Ad anan Felipe, “Uray nu mangkastutaù chuwangkasut à pilak, foon à umanay ta manimsimancha.”

⁸ Sachi ad nan-ukud à Andres wi sunud Pedro, wi anana, ⁹ “Annan osay fafaruy namfarun à limà tinapoy ya chuwa filis. Ngim umanay lawachì para ta anchanayay takuy ad-adchuwana?”

¹⁰ Ad anan Jesus an chiani, “Paachuyonyun taku.” Sachi ad ummachuycha losan ta tappu. Ummoy à limay lifun lallarai, wi foon à mifilang na fubufuai ya an-ananà. ¹¹ Ad innaran Jesus na tinapoy ad nanyaman an Apudyus achinaot

pafillay ta takù anoncha. Ad amaschi kon iningwana ta filis, ad nabsug losan na takuy ad-adchuwan. ¹² Nangancha pun, imfakan Jesus an chiani wi disipulusna, “Chakuponyun funacha ta maid machachail.” ¹³ Ad chinakupnin funan na taku, ad nasawaran à chuway langayan napnu ta nafun-an ta sachi limay tinapoy.

¹⁴ Na nangil-an chachi taku ta sachi kaskaschaaw wi iningwan Jesus, anancha, “Siyon sachi profetay uullayontau wi anan Apudyus wi ipaalina ad asnay luta!”

¹⁵ Inakammun Jesus na somsomò chachi taku wi tikangaycha ipatut à siya man-aliyon, siyan tinaynana chicha ad naos-osa wi ummoy ta osay takudtud.

Na Nanadcharanan Jesus Ta Lafaw Na Chanum

Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52

¹⁶ Mummaschom pun, ummoy-ani wi disipulusna ta tarantag na fayfay. ¹⁷ Fummulingot ad, chaan pù mangulin à Jesus, siyan nallukan-ani ta fangka wi manchormang ad Capernaum. ¹⁸ Na nallurugkananni, chummatong na napigsay fali, siyan mantiptipyaaw na chanum. ¹⁹ Onom ad wi kilometron chinormangni, innilanì Jesus wi manadchadcharan ta lafaw na chanum wi umachanin chiani, ad ummogyat-ani isag. ²⁰ Ad nan-ukud à Jesus wi anana, “Saonna! Achiayu umogyat!” ²¹ Ad naragsak-ani wi mangiparnò an siya. Na sachi ko, chummatong-ani ta tarantag na ili wi umayanni.

Na Nanganapan Na Taku An Jesus

22 Na sachi wi nafikat, chachi takuy nataynan ta chomang, illasinha wi os-osàan yakan fangka wi iningkaw ta sachi ta maschom, wi sachi kon nallukananni wi disipulus Jesus, ad inakammucha koy foon à nakarukan à Jesus. 23 Ad chummatong na uchumi fangka wi narpud Tiberias, ta achani ta ikaw wi namaanan Jesus ta chachi ad-adchuwan ta narpasana nanyamanan an Apudyus. 24 Ad kapu ta naakammuwan ta chachi nataynan wi taku wi maid à Jesus, ya maid-ani ko wi disipulusna, nallukancha ta fangka ad nanchormangcha wi ummoy ad Capernaum wi manganap an Jesus.

Na Maan Wi Iyatakù Ing-ingkana

25 Chummatongcha ad ta chomang, incha-sanchà Jesus ad anancha, “Misturu, naanun ummaliyam sina?”

26 Ad anan Jesus an chicha, “Payuko anaanapon à saon? Tuttuwan ifakà an chiayu: maid uchum à manganapanyun saon nu achi afus na sachi iningwà wi nabsukanyu, wi foon à kapu ta naawatanyun puntus na iningwà. 27 Foon pu kumà maan wi mabsukanyun afusi anaanaponyu, tan mapapog. Ngim na anaponyu kuma, sachi maan wi mannaynayun wi sachi mangatod ta mafiyakan an Apudyus à ing-ingkana. Ad sachin maan wi adchò an chiayu, tan sachin impiyar Ama wi Apudyus an saoni namfalin taku, à oyyoò.”

28 Siyan anan chachi taku an Jesus, “Sinun in-inonni nù ta oyyoonnin pion Apudyus?”

²⁹ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Na pion Apudyus wi oyyoonyu, masapur patiyonyù saon tan saon na imfaunna.”

³⁰ Ad anancha, “Ngim sinun oyyoom wi kaskaschaaw ta awad manuttuwaanni à mamatiyannin sia? Awad kuman ipailam, ³¹ tan ilam, na chachi aapputau ta awi, iningkaw na sachi manna wi anoanoncha ta iningkawancha ta ikaw wi nanadchadcharanancha. Tan na niyug-is, anana, ‘Pinaanana chichà maan wi narpud langit.’ ”

³² Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu: na sachi innadchon Moses, foon pù tuttuway maan wi narpud langit. Tan na adchon Ama ta sana, sachin tuttuway maan wi narpud langit. ³³ Na maan wi innadchon Apudyus ta sana wi langit na narpuwana, sachin mamiyag ta takù ing-ingkana.”

³⁴ Ad anan chachi takun siya, “Apu, adchom an chianin annay maan kanayun.”

³⁵ Sachi ad illawag Jesus na inukudna wi anana, “Saon na maan wi mamiyag ta takù ing-ingkana, ad na miyalikana, sinumani mamatin saon, achi pu mafitil ya achi pu ko mauwaw. ³⁶ Ngim tuttuwan sachi imfakà an chiayu, wi uray ilailanyun oyyoò, foon pù patiyonyu. ³⁷ Ngim na losani takuy piniliyan Ama à mamatin saon, tuttuway mamaticha. Ya losani mamatin saon, akseptarò chicha losan. ³⁸ Tan saoni narpud langit, foon à ummaliyà ad asnay luta wi mangwa kay ta piò, tan ummaliyà à mangwa ta pion na sachi nangifaun an saon.

³⁹ Ad na piona, ta losani piniliyanà mamatin

saon, maid pu osà matarà an chicha, ya ta ipauli chicha losan takuwon nu chumatong na anungus na padcha. ⁴⁰ Tan pion Ama wi na losani mamati wi saon na Anàna ya saon akon patkoncha, makafiyag an saon à ing-ingkana, tan ipauli chicha takuwon ta sachi anungus wi padcha.”

⁴¹ Na nangngoran na taku ta inukud Jesus, wi siyan maan wi narpud langit, ngummayut-ngutcha. ⁴² Ad anancha, “Tuttuway Jesus na annaya, wi anàcha Maria an Jose wi akammutau. Siyan apay ananay narpù siyad langit nù?”

⁴³ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Achiayu ngumayngayutngut, ⁴⁴ tan maid pu osà mamatin saon nu foon à Ama wi nangifaun an saon na manurung ta somsomònà mamatiyana. Ad chachi mamatin saon, ipauli chicha takuwon nu chumatong na anungus na padcha. ⁴⁵ Awad akon inyug-is na profetas ta awi, wi anancha, ‘Tudtuchuwan Apudyus na losani taku.’ Siyan sinumani takuy mangngor ta imfakan Ama ad pinaticha, kapilitani mamati kon saon. ⁴⁶ Achì pu anani awad takù nangilan Ama ad langit, tan saon yakan nangilan siya, tan siyan narpuwà. ⁴⁷ Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani takuy mamatin saon, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana, ⁴⁸ tan saon na maan wi mangatod à mannaynayun à fiyag. ⁴⁹ Na aappuyu ta awi, innanchan sachi manna ta iningkawancha ta ikaw wi nanadchadcharanancha, ngim isunay natoycha. ⁵⁰ Ngim sinumani mangan ta mannay-nayuni maan wi tuttuway narpud langit, achi pu

matoy à ing-ingkana. ⁵¹ Saon na mannaynayuni maan wi narpud langit. Siyan sinumani mangan ta annayay maan, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Ad na maan wi adchò an siya, long-ag-u wi siyan maatod à mamiyag ta losani takud asnay luta.”

⁵² Imfakan pu Jesus na sachi, nansusukob chachi taku, wi anancha, “Sinun in-inon na annayay takuy mangipaan ta long-agnan chitau?”

⁵³ Ad anan Jesus an chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu: nu achiyu pu anon na long-ag-uy anà Apudyus wi namfalin taku, ya nu achiyu pu ko inumon na charà, achi pu mafalin wi makafiyag-ayun Apudyus. ⁵⁴ Ngim sinumani mangan ta long-ag-u ya manginum ta charà, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana, ya ipauli akon fiyagna nu chumatong na anungus na padcha. ⁵⁵ Tan na long-ag-u, sachin tuttuway maan, ad na charà, sachin tuttuway mainum, wi mamiyag ta taku ing-ingkana. ⁵⁶ Siyan sinumani mangan ta long-ag-u ya manginum ta charà, ingkaw an saon à ing-ingkana ya ingkawà akon siya. ⁵⁷ À Ama wi nangifaun an saon, sikud wi natattaku. Ad mipakapun siya, nisikud akon natakuwà. Siyan sinumani mangan ta long-ag-u, mafiyag akò ing-ingkana tan saon na mamiyag an siya. ⁵⁸ Siyan saon na ustuy maan wi narpud langit, wi foon à isun na sachi maan wi innan chachi aappuyu wi isunay natoycha. Tan na sinumani mangan an saon, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana.”

⁵⁹ Imfakan Jesus na anchanaya ta nantudtuchuwana ta sinagoga wi makimkimungan

na Judio ad Capernaum.

Na Ukud Jesus Wi Manaku Ta Takù Ingingkana

⁶⁰ Na achuy mamatin Jesus, chingngorcha ad na sachi intudtuchuna, ngummayan som-somòcha, ad anancha, “Sinu kon mamangngor ta annayay ifakanay nalikat à somsom-on?”

⁶¹ Ngim à Jesus, inakammuna wi ngummayngayutngutchu, siyan anana, “Afus yakayna, ad inyakayyuy mamatin saon? ⁶² Sinu kon som-somòyu nu ilanyù saoni namfalin taku, wi mamagkulin ad langit wi narpuwà? ⁶³ Tan na narpuwan na manaynayuni fiyag na taku, siyan Ispiritun Apudyus, wi maid silfin na losani oyyoon na taku. Ya chachi imfakà an chiayu, sachin mangawatanyu ta Ispiritun Apudyus ya sachi kon mamiyag an chiayù ing-inkingana.”

⁶⁴ Nanipud ta chamu, inakammun Jesus nu sinun achi pu mamatin siya, ad inakammuna kon mangififik an siya. Siyan anana ko, “Ngim awad na uchum an chiayu wi foon à mamatin saon. ⁶⁵ Ad sachin nangifag-à an chiayu wi maid osà mamatin saon nu foon à Aman manurung ta somsomona wi mamati.”

⁶⁶ Nanipud ta sachi, achun nangiwarang wi mitun-ud an Jesus wi nan-awichanchà siya.

⁶⁷ Siyan anan Jesus an chiani wi simpuru ya chuway disipulusna, “À chiayu, iwarangyu koy mituntun-ud an saon?”

⁶⁸ Ad summongfat à Simon Pedro wi anana, “Apu, sinun safalì mitun-uchanni nù? Sia afus

na mangitudtuchu ta mipangkop ta mannay-nayuni mafiyakan an Apudyus. ⁶⁹ Siyan sinikurachuni wi sian Anà Apudyus wi impaalnad asnay luta wi manturay.”

⁷⁰ Sachi ad anan Jesus, “Saon, piniliyà chiayuy simpuru ya chuwa, ngim awad na osan chiayuy inuwan Satan!” ⁷¹ Siya imfakan Jesus na mipangkop an Judas wi anà Simon Iscariote, tan uray siyan osan chichay simpuru ya chuway disipulus Jesus, siyan mangififik an siya.

7

Cha Jesus Wi Mansusunud

¹ Nanipud ta sachi, foon pù mangkagkaay à Jesus ta provinsiya wi Judea, tan inakammuna wi ananapon chachi pangpangun na Judio na mamatoyanchan siya. Siya kan provinsiya wi Galilean nangkagkaayana.

² Machanchanin osay fiyastan na Judio wi ananchay “Sikay”, ³ ad anan na susunud Jesus an siya, “Taako achi lumigwat wi umoy makafiyasta ad Judea ta ipailam na kaskaschaaw ta chachi sumurut an sia? ⁴ Tan maid takù mangitaru ta oy-oyyoonu nu pionay mampaakammu ta long-agna. Siyan nu kaskaschaaw na oyyoom, ipailam ako ta atakutaku!” ⁵ Amaschin imfakan na susunud Jesus tan uray à chicha, chaancha pù mamatin siya.

⁶ Sachi ad anan Jesus an chicha, “Oo, ngim chaan pù chumatong na ustuy timpu wi mampail-à. Ngim à chiayu, mafalin wi farangan timpuy mampail-anyu, ⁷ tan na takud asnay

luta, foon à kuraon chiayu. Ngim saon, kuraonà an chicha tan ifakà na kinarawing na oyoyooncha. ⁸ Siyan ing-ayu makafiyasta. Foon pù mifurunà an chiayu, tan chaan pù chumatong na ustuy mampail-à.” ⁹ Sachin imfakan Jesus ad nataynan ta provinsiya wi Galilea.

Na Ummayan Jesus Makaragsakan

¹⁰ Sachi ad wi lummigwat na susunudna wi umoy makafiyasta, nan-ag-agkaaw nitun-ud à Jesus. ¹¹ Chachi pangpangun na Judio wi nakafiyasta, anaanaponchà Jesus, wi anancha, “Sinun awachan Jesus?”

¹² Ad-adchuwan na taku ta sachi fiyasta wi nangiyakasaas ta mipangkop an siya. Na uchum, anancha, “Mamfarù Jesus.” Ngim na uchum, anancha, “Foon, tan turtulliyanan taku.” ¹³ Ngim chachi mangug-ugkud ta mipangkop an Jesus, foon à ipanggorchan ifakacha tan ummogiyatcha ta pangpangun na Judio.

¹⁴ Nangkinawa ad na fiyasta, ummoy à Jesus ta Templo wi mantudtuchu. ¹⁵ Ad isag naschaaw chachi pangpangun na Judio, ad anancha, “Sinun nangacharana ta amasnay kinaraingna, wi foon pù man-uswila?”

¹⁶ Ad anan Jesus an chicha, “Na itudtuchù, foon à somsomòun narpuwana tan narpun Apudyus wi nangifaun an saon. ¹⁷ Ad sinu-manì takuy maryad mangwa ta pion Apudyus, mailasina wi à Apudyus na marpuwan na itudtuchù, wi foon à somsomòun narpuwana. ¹⁸ Tan na takuy siya itudtuchuna afus na narpu ta somsomòna, kapilitani siya kay anaponan

machayawana. Ngim na takuy manganap à machayawan na nangifaun an siya, siyan nalimpiw wi maid turtullina.”

¹⁹ Ad anana ko, “À Moses na nangatod ta lintog Apudyus an chitau. Ngim maid mamtog an chiayu ta sachi lintog, tan apay anaanaponyun mamatoyanyun saon nù?”

²⁰ Ad summongfat chachi taku wi anancha, “Narapang-a! Sinun mammammò wi mamatoy an sia?”

²¹ Sachi ad anan Jesus, “Afus na nangaanà ta sakit na osay taku, ad nataag-ayu. ²² Ngim chiayu, markaanyu met na an-ananàyu uray nu Safachuy ngingillinan, tan sachin imfakan Moses wi màwa, ngim foon à Moses na nangiluki tan tinawidna ta aappuna. ²³ Siyan nu mafalini mipamarkan anà ta ngingillinani Safachu ta achi masurngasing na sachi illintog Moses, taayuko umog-ot kapu ta nangaanà ta sakit na osay taku ta Safachu, à fumaruwan na fiyagna? ²⁴ Achiyu anani lawing na iningwà, ta anaponyun kinafaruna.”

Narpù Jesus An Apudyus?

²⁵ Sachi ad, anan na uchumi takud Jerusalem, “Sanat na takuy anaanapon na papangattau ta patoyoncha nu! ²⁶ Ad apay annaya met wi mantudtuchu ta sangwanan na taku ad maid oyyoonchan siya nù? Winnu nat-opcha wi tuttuway siyan Cristu wi impustan Apudyus wi umali? ²⁷ Ngim nu umalin Cristu, maid anu mangakammù marpuwana, ngim na sanati taku, akammutaun narpuwana.”

²⁸ Sachi ad wi nantudtuchtù Jesus ta Templo, chinakornan kingana, wi anana, “Tuttuway akammuyun narpuwà ya kinatatakù? Tan foon à fummugtungà wi ummalid asnay luta, tan finaunà ta sachi Katuttuwaan. Ngim chiayu, foon pù akammuyù siya. ²⁹ Ngim à saon, akammù à siya tan siyan narpuwà ya siyan nangifaun an saon.”

³⁰ Imfakan pu Jesus na sachi, pion chachi pangpangu wi maniliw an siya, ngim maid pu nangwa tan chaan pu chumatong na timpuna. ³¹ Ngim uray amaschin somsomò na uchum, achu ko kan namatin siya, ad anancha, “Siyan kattoi Cristu wi impustan Apudyus, tan awad lawa osà makàwà kaskaschaaw à isun na iningwana?”

Namfaunchà Uchum À Umoy Maniliw Kuman Jesus

³² Chachi Fariseo, chingngorchan akitùtù na taku mipangkop an Jesus, siyan à chicha ya chachi pangpangun na papachi, namfaunchà kuwarchà umoy maniliw an Jesus. ³³ Sachi ad anan Jesus, “Sin-aitan yakan ingkawà an chiayu, ad mangulinà ta sachi nangifaun an saon. ³⁴ Siyan uray nu anaponà an chiayu, achiayu pu makàchas an saon tan achiayu pu makaali ta umayà.”

³⁵ Sachi ad nan-asisarudsud chachi pangpangun na Judio, anancha, “Sinu kon umayana wi achitau pu makàchas an siya? Winnu umoy ta chachi achayuy ikaw wi awachan na fufuruntauy nansissisiyan, ta tudtuchuwana chachi

foon à Judio? ³⁶ Tan tanako anani anapontaù siya? Ya sinun sachi ananay achitau pu makàchas an siya, ya achitau pu ko makaoy ta umayana?”

Na Niyalikan Na Ispiritun Apudyus À Chanum

³⁷ Na anungus wi padchan na fiyasta, wi siyan apatkani padcha, summiad à Jesus ad chinakorna wi man-alig, anana, “Sinumani nauwaw, umali kuman saon ta painumà à siya. ³⁸ Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, ‘Sinumani mamatin saon, lumosloswan siyan chanum wi mamiyag ta takù ing-ingkana.’ ” ³⁹ Na sachi inukud Jesus wi chanum wi lumosloswa ta taku, inyalignan Ispiritu wi ipaalin Apudyus wi makarong-ag ta losani mamatin siya. Ngim chaan pù mipaalin Ispiritu ta sachi timpu tan chaan pun na machayawan Jesus wi mangulin ad langit.

Mansabsafalin Somsomò Na Taku Mipangkop an Jesus

⁴⁰ Chingngor ad na takun imfakan Jesus, anan na uchum, “Siyan tuttuway profetay uullayontau!”

⁴¹ Ad na uchum, anancha, “Siyan tuttuway Cristu wi impustan Apudyus wi umali!”

Ngim na uchum, anancha, “Apay, Galilea lawan marpuwan na Cristu? ⁴² Tan niyug-is ta ukud Apudyus wi na Cristu, kanà David, wi Betlehem na miyanaana, tan sachin ilin Ali wi David.” ⁴³ Siyan achi pu miyamfuruy na somsomò chachi taku mipangkop an Jesus. ⁴⁴ Na

uchum an chicha, pionchay maniliw an siya, ngim maid pu osà nangipachas.

Na Foon Pù Mamatiyan Na Pangpangun Na Judio

⁴⁵ Chachi kuwarcha, nangulincha ta chachi nangifaun an chicha, ad chachi namfaun wi pangpangun na papachi ya Fariseo, inimuscha, “Tayuko achi tiniliw à siya?”

⁴⁶ Ad summongfatcha wi anancha, “Nanipud ta niyanaanni, maid pu chingngornì nantudtuchù isun siya!”

⁴⁷ Ad anan ako chachi Fariseo, “Uray à chiayu, naturtulliyan-ayu ko? ⁴⁸ Chiani wi Fariseo ya pangatyu, maid pu osà namati ta sachi taku.

⁴⁹ Chachi takuy mamatin siya, maid pu akam-mucha mipangkop ta lintog Moses, siyan ifallu Apudyus chicha!”

⁵⁰ Sachi ad, nan-ukud à Nicodemo wi osay furunchay Fariseo, wi siyan ummoy an Jesus ta sillafiyen. Anana ta fufurunna, ⁵¹ “Maipalit ta lintogtau wi ipatuttau pafasuron na osay taku nu achitau unaon imfistikaron nu sinun iningwana.”

⁵² Ad summongfat chachi fufurunna wi anancha, “Apay, iGalileaa ko? Acharom na sachi niyug-is, wi maid osà profetà narpud Galilea.”

⁵³ Sachi ad, nansissiyancha wi lummayaw ta foforoycha.

8

¹ Ngim à Jesus, ummoy ta Filig wi Olivo.

Na Napakawanan Na Osay Fufai Wi Nakafasur

² Nafikat ad ta wisnit, asin ummoy à Jesus ta Templo. Ad naarus na losani takun siya, ad tummùchù siya wi mantudtuchun chicha.

³ Ad linumnò chachi Fariseo wi uchum ya nangitudtuchu ta lintog, wi inyalichan osay fufai wi nàchasan wi nakasuyop ta foon à asawana. Ad impasangucha ta taku. ⁴ Ad imfakachan Jesus, “Misturu, annayan osay fufai wi nàchasan wi nakasuyop ta foon à asawana. ⁵ Illintog Moses wi mapisong à fatu na fummasur ta amasnay fasur ingkanà matoy. Ad à sia, sinun ifakam?” ⁶ Amaschin iningwacha tan pionchay sikapan à Jesus ta awad mangipafasuranhan siya. Ngim nayyuung à Jesus ad nangug-is ta kafu, wi siya inyusarna inyug-is na pattuchuna. ⁷ Ad impapilitcha summongfaton à siya. Sachi ad summiad à Jesus, ad anana, “Nu sinun maid pu fasurnan chiayu, siyan umunay mamisong.” ⁸ Ad asin nayyuung nangug-is ta kafu.

⁹ Na nangngorancha ta imfakan Jesus, nasin-ossacha lummayaw wi illukin na arakayan an chicha. Siyan ummafuscha Jesus ya sachi fufai nataynan. ¹⁰ Sachi ad, tinangad Jesus na sachi fufai ad anana, “Ummakon chachi nangipafasur an sia? Maid pu manusan sia nù?”

¹¹ “Maid, Apu,” anan na fufai. Ad anan ako Jesus, “Uray saon, foon pu kò chusaò sia. Siyan ing-a, ngim achia asin fumasur.”

¹² Asin ako nantudtuchù Jesus ta sangwanan na taku, ad ananay man-alig, “Saon na silaw

Na Miyalikan Jesus À Silaw Na Lufung

¹² Asin ako nantudtuchù Jesus ta sangwanan na taku, ad ananay man-alig, “Saon na silaw

wi manlawag ta somsomò na takud asnay luta. Siyan sinumani sumurut an saon, foon pù ingkaw ta pangot tan marawakan ta silaw wi fumiyag, siyan makafiyag an Apudyus à ingingkana.”

¹³ Ad anan chachi Fariseo an siya, “Apay, namnamam wi manàchor ta long-agnu! Achi pu matuttuwan itanungnay manàchor ta long-agna.”

¹⁴ Ad anan Jesus, “Foon, tan uray nu tàchorà na long-ag-u, tuttuwa met na ifakà, tan à saon, akammù na narpuwà ya akammù akon umayà. Ngim à chiayu, maid akammuyù narpuwà ya umayà. ¹⁵ Ipatutyun nar-us wi simsimòyu wi manguis an saon. Ngim saon, foon pù amaschin pinagkuis-u ta taku. ¹⁶ Tan nu kaspangalikan kuisò na taku, kuisò chicha ta katuttuwaan, tan foon pù iyos-osà wi manguis, tan chuwaanin Ama wi siyan nangifaun an saon. ¹⁷ Ad niyugis ako ta lintog Moses wi nu chuwan manàchor, ad nu man-amfuruy na ifakacha, tuttuwan ifakacha. ¹⁸ Siyan saon na osay manàchor ta long-ag-u, ya tàchoranà akon Ama wi nangifaun an saon.”

¹⁹ Sachi ad, inimuschan siya, “Ad sinun ingkawan Amam?”

Ad anan Jesus, “Maid pu akammuyun Ama, ya maid pu ko akammuyu nu sinuwà, tan nu inakammuyu nu sinuwà, inakammuyu kò Ama.”

²⁰ Amaschin imfakan Jesus ta nantudtuchuwana ta ikaw wi mangigkaanchà pilak ta Templo. Ad uray iningkaw chachi pangpangun na Judio ta sachi, maid pu osà

nangip-ippong maniliw an siya, tan chaan pù chumatong na timpuna.

Na Foon Pù Makaoyan Na Uchum Ta Umayan Jesus

²¹ Sachi ad imfakan ako Jesus an chicha, “Chumatong na timpuy lumayawà, ad siyan manganapanyun saon, ngim achiayu pu makaali ta umayà, siyan matoy-ayu wi foon pù maaan na fasuryu.”

²² Sachi ad anan chachi pangpangun na Judio, “Otyona nin na long-agna, tan apay ananay achitau pu makaoy ta umayana nu!”

²³ Ad anan ako Jesus, “Chiaiyu, asnay lutan narpuwanyu, siyan na akammuyu, mipangkop yakay ta annayay luta. Ngim à saon, langit na narpuwà, siyan foon pù annay lutan pagpag na akammù. ²⁴ Ad sachin nangifag-à an chiaiyu wi matoy-ayu wi foon pù maaan na fasuryu, tan mitatàod an chiaiyù ing-ingkana, ad mifalluayu nu foon pù patiyonyu wi saon na ug-ugkuchò.”

²⁵ Ad anancha, “Siyan sinua man?”

Ad summongfat à Jesus, wi anana, “Nanipud ta chamchamuy mantudtuchuwà, imfakafakà an chiaiyu nu sinuwà. ²⁶ Achu kon ifakà mipangkop an chiaiyu, ya achu kon mangipafasurà an chiaiyu, ngim siya kay ifakà ta takud asnay luta na chingngor-u wi imfakan na sachi nangifaun an saon, ad à siya, tuttuwa losan na imfakana.”

²⁷ Na chachi Judio, achicha pu naawatan wi Apudyus na ifagfakan Jesus wi Amana. ²⁸ Siyan anan Jesus an chicha, “Saoni namfalin taku,

nu ilansaà an chiayu ta kros, sachin mangakammuwanyu nu sinuwà, ya sachi kon mangawatanyu wi maid pu oyyoò à foon pù mipiyar an saon, ya maid pu ko ifakà nu foon à Aman nangitudtuchun saon. ²⁹ Ad na sachi nangifaun an saon, iingkaw an saon. Foon à taynanà an siya, tan na oy-oyyòò, afus yakan pionà.”

³⁰ Na nanangngorancha ta chachi imfakana, ad-adchuwana na namatin siya.

Inyalig Jesus Na Managfasur À Sanilun Satan

³¹ Sachi ad imfakan Jesus ta chachi namatin siya, “Nu patkonyun losani intudtuchù an chiayu, chiayun tuttuway disipulus-u, ³² ad akammuwonyun katuttuwaan. Ad na katuttuwaan, sachin mangiparufus an chiayu ta kinasaniluyu.”

³³ Sachi ad summongfat chachi Judio wi anancha, “Ngim kanà chianin Abraham, siyan maid met nansaniluwanni, siyan sinun piomi ifaka ta anami iparufus chiani ta kinasaniluni, tan foon pun met à saniluani?”

³⁴ Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani fumasur, siyan sanilun Satan wi puun na fasur. ³⁵ Na sanilu, mafalini miparyaw nu siyan somsomò na nginsanilu. Ngim na tuttuway anàna, achi pu miparyaw tan siyan anà à ing-ingkana. ³⁶ Siyan nu Anà Apudyus na mangiparufus an chiayu ta kinasaniluyu, tuttuway miparufus-ayu. ³⁷ Akammù wi kanà Abraham chiayu, ngim kapu ta achi pu lumnò ta somsomòyun itudtuchù, siyan anaponyun mangtoyanyun saon. ³⁸ Saon, ifakà an chiayun

chachi chingngor-un Ama ad langit, ad à chiayu, oyyoonyu kon chingngoryun amayu.”

³⁹ Ad anan chachi Judio, “Maid pu safalì amani nu achi afus à Abraham.”

Ad anan Jesus, “Nu tuttuway kanà chiayun Abraham, turachonyu kuman iningwana. ⁴⁰ Tan maid uchum à imfakà an chiayu nu achi afus na katuttuwaan wi chingngor-un Apudyus, ad sachin pangkop na maryachanyu wi mamatoy an saon. Ad, amaschi lawan iningwan Abraham? ⁴¹ Ngim chiayu, tuttuway turachonyun iningwan na amayu!”

Ad anancha ko, “Apay, agkafàani? Os-osàan met na Amani, wi Apudyus.”

⁴² Ad anan Jesus an chicha, “Nu tuttuway Apudyus na Amayu, ay-ayatonyu kumà saon tan siyan narpuwà. Tan foon à fummugtungà wi umalid asnay luta, tan imfaunà an siya. ⁴³ Siyan tamako achiyu pu maawatan na ifakà? Oo, tan foon pù pionyuy mangngor. ⁴⁴ Tuttuway isuyù amayuy Satan, wi na piona, sachi kon pionyu. À siya, pumappatoy nanipud ta chamuna, ya maid pu mansakungana ta katuttuwaan tan pasig tulin ifakafakana. Losani ifakana, turtulli, tan oyyoonan nisikud an siya tan siyan sikud wi puun na turtulli. ⁴⁵ Ngim à saon, pasig katuttuwaan na ifakà an chiayu, ad sachin achiyu pu mamatiyan an saon. ⁴⁶ Awad osan chiayù manuttuwa wi awad fasur-u? Maid, tan maid pu fasur-u. Ad payuko achi tuttuwaon na katuttuwaan wi ifakà an chiayu nù? ⁴⁷ Na tuttuway takun Apudyus,

surutonchan ifakana. Ngim à chiayu, foon pù surutonyu tan foon pù tuttuway takunà chiayu.”

Cha Jesus An Abraham

⁴⁸ Sachi ad sinongfatan chachi pangpangun na Judiò Jesus wi anancha, “Tuttuwa pan im-fakani wi iSamariaa wi afusurni wi Judio! Ad nakafarfaray-a ko!”

⁴⁹ Ad anan Jesus, “Foon à nakafarfarayà, tan Amà na afusi pachayawò. Ngim amsiwonà an chiayu. ⁵⁰ Foon à kachayawà na kamkamkamà, ngim awad na osay mangkamkam ta kachayawà, wi siyà Apudyus; ya tàchoranà akon siya. ⁵¹ Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani mamtog ta itudtuchù, achi pu matoy à ing-ingkana.”

⁵² Sachi ad anan chachi Judio, “Ilanyu, tuttuway nakafarfaray! Natoy met à Abraham, ad isun ako chachi profetas, ad ifakami sinumani mamtog ta itudtuchum, achi pu matoy! ⁵³ Apay, nangatngatua nu Aputauy Abraham ya chachi profetas, wi natoycha met ta awi? Sinua man wi amaschin somsomònu?”

⁵⁴ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Nu saon yakan mangipachayaw ta long-ag-u, maid pu silfin na amaschi wi chayaw. Ngim na katuttuwaana, à Aman mangipachayaw an saon, wi siya kon ananyuy Apudyusyu. ⁵⁵ Maid akammuyun siya. Ngim à saon, akammù à siya. Ad nu anà wi maid pu akammù an siya, tuliyonà, wi isun chiayu. Ngim na katuttuwaana, tuttuway akammù à siya, ya patkò akon ifakana. ⁵⁶ Na awi, naragsak na Apuyuy Abraham ta nangakammuwana wi ilanan umaliyà ad asnay

luta. Ad na sana, tuttuway innilanan ummaliyà, siyan naam-amod na lagsakna.”

⁵⁷ Ad anan chachi Judio, “Apay, chaan-a pù malimampuruy tawon, ad anami innilam à Abraham?”

⁵⁸ Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chi-ayu: na chaampunan Abraham màwaan, in-inkawà.”

⁵⁹ Sachi ad, nangànamchà fatu ta fatuwonchà siya. Ngim à Jesus, nantaru, ad lummayaw ta Templo.

9

Na Nangaanan Jesus Ta Sikuchi Kinurap Na Osay Larai

¹ Na nanadchadcharanannin Jesus, innilanan osay larai wi sikud na kurapna. ² Ad à chiani wi disipulus Jesus, inimusnin siya, “Apu, sinun nakafasur à nakurapan na annayay sikuchi nakurap? Siya, winnu chachakkorna?”

³ Ad summongfat à Jesus, wi anana, “Foon pù fasurna winnu fasur na chachakkornan nakurapana, tan nakurap à mipail-an na karobfongan Apudyus an siya.” ⁴ Sachi ad nan-alig à Jesus mipangkop ta natakuwan ya matayan, wi anana, “Na awachan na padcha, siyan wayatauy mangwa ta pion na nangifaun an saon, tan nu chumatong na lafi, maid wayatauy mangwa.

⁵ Siyan na awachà ad asnay luta, saon na silaw wi manlawag ta somsomò na takud asnay luta.”

⁶ Imfakan pu Jesus na sachi, nantubfa ta luta ad illaukna, ad illafunan piyò ta atan chi

nakurap. ⁷ Ad anana, “Ing-a char-upan na fosarnu ta puung ad Siloe.” (Na mining na sachi ngachan wi Siloe, “Nifaun.”) Ad ummoy na sachi nakurap nanchar-up, ad namagkulin wi naaan na kurapna.

⁸ Ad na chachar-agna ya chachi nangakam-mun siya ta timpun na nan-ochaochawana, nan-asiimuscha wi anancha, “Apay, siyan sachi ummaamuy wi nan-ochaochaw?”

⁹ Ad anan na uchum, “Oo, siya met.” Ngim anan na uchum, “Foon, tan isun yakà fosar chi osa.”

Ngim nan-ukud na sachi nakurap wi anana, “Saonna!”

¹⁰ Ad inimuschan siya, “Tamako makailaa ta sana nù?”

¹¹ Ad ananay summongfat, “Iningkaw na osay taku wi Jesus anun ngachanna. Iningwanan piyò ad illafuna ta atà, ad imfakanan saon wi inyà char-upan na fosar-u ad Siloe. Siyan ummoyà nanchar-up, ad nachisan naaan na kurap-u.”

¹² Ad anan chachi taku, “Sinun awachana ta sana nù?”

“Sanat na achì pu akammu,” anan na nakurap.

Na Nangimfistikaran Na Fariseo Ta Sachi Nakurap

¹³ Sachi ad inyoy chachi takun sachi naaan na kurapna ta ikaw na Fariseo. ¹⁴⁻¹⁵ Ad inimus chachi Fariseo nu sinun in-inon na naaan na kurapna. Ad asinna imfaka, “Illafunan piyò ta atà, ad chinar-upà, ad makailaà!”

Na nangwaan Jesus ta sachi, Safachu wi sikuchi ngilin na Judio. ¹⁶ Siyan anan na

uchumi Fariseo, “Ilanyuchi, foon à Apudyus na narpuwan na sachi taku, tan apay achina pu tungparon na ngilintau wi Safachu nù!”

Ngim anan akon uchum, “Ngim makàwa ad min na managfasur à kaskaschaaw à amaschi?” Siyan nanchuwan somsomòcha.

¹⁷ Sachi ad, asincha ko inimus ta sachi naaan na kurapna, “Sinun manomsom-am ta sachi taku, tan annay inaannan kurapnu?”

“Na somsomòu,” anana, “profetà siya.”

¹⁸ Ngim chachi pangpangun na Judio, achicha pu tinuttuwa wi sikud na kurap na sachi taku ad makaila ta sana, siyan impaayagchan chachakkorna, ¹⁹ ad inimuschan chicha, “Tuttuway anàyun sanat? Ad tuttuway sikud na kurapna? Ad pamako makaila ta sana nù?”

²⁰ Ad summongfat chachi chachakkorna wi anancha, “Oo, tuttuway anàninat, ad tuttuway nisikud na kurapna. ²¹ Ngim na naaan na kurapna, sanat na maid pu akammuni, ad maid pu ko akammuni nu sinun nangaan. Ngim mafalini imusonyun siya tan naangsan met, siyan lobfongnay manongfat ta imusonyu!” ²² Sachin imfakan chachi chachakkorna tan ummogyatcha ta chachi pangpangun na Judio, tan à chicha, naruscha imfafagka wi sinumani mangwanan wi Jesus na Cristu wi impustan Apudyus, miparyaw ta sinagogan na Judio. ²³ Ad sachin nangifagan na chachakkorna wi, “Naangsan met, siyan imusonyun siya!”

²⁴ Sachi ad, asincha ko inayakan na sachi naaan na kurapna, ad ananchan siya, “À

Apudyus man na manyamanam, tan akammuni wi managfasur na sachi taku!”

²⁵ Ad summongfat na sachi naaan na kurapna, wi anana, “Maid akammù nu tuttuway managfasur winnu foon, ngim na afusi akammù, nakurapà ta chamu, ad na sana, makaila!”

²⁶ Ad asincha ko inimus an siya, “Sinun inononay nangaan ta kurapnu?”

²⁷ Ad anana ko, “Ninarmà imfakan chiayu, ad achiyu pu chongron. Apay pionyu koy asin mangngor? Winnu, pionyu koy sumurut an siya?”

²⁸ Ad chachi Fariseo, ininsurtuchà siya wi anancha, “Sian disipulusna! Ngim à chiani, Moses na surutonna. ²⁹ Akammuni wi nakaugugkud à Apudyus an Moses, ngim na sachi taku, maid akammuni narpuwana!”

³⁰ Ad summongfat na sachi naaan na kurapna, wi anana, “Masmashaawà an chiayu! Tan maid akammuyù narpuwan na sachi mannakafalin wi mangaan ta kurap? ³¹ Tan akammutau met wi foon pù chongron Apudyus na managfasur. Ngim na manayaw an siya ya mangwa ta pion, sachin chongrona! ³² Nanipud ta nàwaan na annayay luta ingkana ta sana, maid osà chingngortaù makaaan ta sikud wi kurap. ³³ Siyan nu foon à Apudyus na narpuwana, maid kuma karobfonganay mangaan ta kurap.”

³⁴ Ad ingkattòchay nanongfat an siya, wi anancha, “Managfasur-a nanipud ta nifùnakam, ad apay, tudtuchuwam chiani?” Sachi ad

pinaryawchà siya wi pinagpagchan lumnoana ta simfaancha.

Na Kurap Wi Foon Pù Atan Nakurap

³⁵ Chingngor pu Jesus na nàwa ta sachi nakurap, inchasanà siya, ad anana, “Patiyom na finaun Apudyus ta annay luta, wi namfalin taku?”

³⁶ Ad anan na nakurap, “Apu, sinun sanati taku, ta mamatiyà an siya!”

³⁷ Ad anan Jesus, “Iniillam à siya, tan makaugukud an sia ta sana!”

³⁸ “Apu, patiyò à sia!” anan na nakurap, ad chinayawnà siya.

³⁹ Ad inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Na ummaliyà ad asnay luta, ta kuisò na taku, ta chachi isù nakurap wi maryad umila, makailacha. Ngim chachi mangwanan wi makailacha nu tan foon pù nakurapcha, makukurapcha met laing.”

⁴⁰ Sachi ad na uchumi Fariseo wi niyaslang, na nangngorancha ta imfakana, anancha, “Apay, anami nakurap-ani ko?”

⁴¹ Ad inyalig Jesus na fasur à kurap, wi anana, “Nu tuttuway nakurap-ayu, achì pu pafasuron chiayu, tan achiayu pu makaila ta katuttuwaan, ya mafalini maaan na kurapyu. Ngim kapu ta ananyuy makailaayu, siyan issiyan fasuryu wi sachin nangurap an chiayu.”

10

Inyalig Jesus Na Long-agnà Pastor

¹ Sachi ad, nan-alig à Jesus wi anana, “Tuttuwan ifakà an chiayu: na takuy umarab ta arad na pukukan wi ikaw na pannilu, wi foon à liwangan na ayona, man-akaw ya chumachail. ² Ngim na takuy mangoy ta liwangan, siyan ustuy pastor na pannilu. ³ Ad na mamfantay ta liwangan, ibatnan lumnoana. Ad ayakanan ngachancha sinossàon, ad chachi pannilu, ilasinchan kingana ad iparawana chicha. ⁴ Ad nu illawana chicha, siyan mangipangu ta umayancha, ad tun-uchonchà siya tan ilasinchan kingana. ⁵ Foon pù tun-uchonchan safali tan ilasinchay foon pù kingan na ustuy pastorcha, siyan umawichancha.”

⁶ Foon pù naawatan na taku nu sinun pion Jesus wi ifaka ta annay inyaligna.

Jesus Na Mamfaruy Pastor

⁷ Sachi ad, asin nan-alig à Jesus, wi anana, “Tuttuwan ifakà an chiayu: saon na liwangan na pukukan na pannilu. ⁸ Ad na losani namangpangu nu saon, wi foon à ustun intudtuchucha, chichan man-aakaw ya chumachail. Ngim chachi pannilù, foon pù pintogcha. ⁹ Saon na liwangan, ad sinumani mangoy an saon, saraknifà à siya, ya miparufus wi lumnò ya lumaway mangan. ¹⁰ Ngim na man-akaw, maid safali pangkopna nu foon pù umoy mangarà piona ya pumatoy ya chumachail. Ngim à saon, ummaliyà à mamiyag ta taku wi adchò na farfaruy mafiyakanha ingkanà mapnokanha.

¹¹ “Saon na mamfaruy pastor. Na mamfaruy pastor, foon à ifilangnan fiyagna ta mangayyuwanana ta panniluna. ¹² Ngim na kuwar-

cha wi mallabfu, wi foon pù ustuy ngin-uwa ta pannilu, safali. Tan à siya, nu umalin kaog-ogyati atap wi asu, taynanan pastorona ya umawid. Ad chi asu, anonan uchum, ad mafuar na uchum. ¹³ Maanawid na sachi mallabfu tan labfuna kan kamkamana wi foon à patkanan pannilu. ¹⁴ Ngim saon na mamfaruy pastor, ad na mangakammuwà ta pannilù ya mangakammuwancha kon saon, ¹⁵ isun na mangakammuwà an Ama ya mangakammuan Aman saon. À saon, foon à ifilang-un fiyag-u ta mangayyuwanà ta pannilù. ¹⁶ Ad awad akon uchumi pannilù wi chaan pù miyamung ta anchanayay pannilu ta pukukan. Siyan masapur ayakà ako chicha, ad nu chongronchan kingà, umalicha ta osan mauugpunancha, ya osa kan mamastor an chicha.

¹⁷ “Amod na ayat Ama an saon tan adchò na long-ag-ù matoy à mafiyakan na chachi pannilu, ad uray nu matoyà, matakuwà asin. ¹⁸ Maid pu makapros ta fiyag-u nu achì pu iparufus, tan saon na mangiparufus ta matayà. Annan karobfongà wi mangiparufus ta matayà, ya anna kon karobfongà wi mangipauli ta fiyag-u, tan sachin impiyar Ama an saon.”

¹⁹ Na nangifag-an Jesus ta anchanaya, nangwan chachi Judio, ²⁰ tan achun nangifaka wi narapang anù Jesus, ya nakafarfaray; ad apay, tachako chochongron na amasnay ukud!

²¹ Ngim na uchum, anancha, “Amasna nin na ukud na narapang? Ya awad lawa karobfongan na aran wi mangaan ta kurap?”

Chachi Pangpangun Na Judio, Achicha Pu Ilasin À Jesus

²² Ummakilid pun, iningkaw na fiyastay Mangiyakasmooan ta Nàwaan na Templo ad Jerusalem. ²³ Ad na sachi timpu, nangkagkaay à Jesus ta sawang na Templo, wi ananchay Sawang Solomon, ²⁴ ad naarus na uchumi Judio an siya. Ad anancha, “Ifakam an chianin katuttuwaan, ta foon pù manchuwachuwaani. Tuttuway sian Cristu wi impustan Apudyus, wi uullayonni?”

²⁵ Ad anan Jesus, “Imfagkafagkà an chiayu, ngim issiyay achiyu pu tuttuwaon. Ad na losani oyyoò kapu ta namiyarà an Ama, siya kuman manuttuwaanyu wi siyan narpuwà. ²⁶ Ngim achiyu pu tuttuwaon, tan foon pù pannilù chi-ayyu. ²⁷ Tan na pannilù, tuttuwaonchan ifakà ya tun-uchoncha kò saon ya akammù chicha. ²⁸ Siyan adchò an chichan mannaynayuni fiyag, ad achicha pu mifallù ing-ingkana. Ad maid pu ko makapros an chicha, tan oognà chichà ing-ingkana. ²⁹ À Ama, wi siyan nangatod an chichan saon, siyan angatuwan, siyan maid pu makapros an chicha an Ama, tan ayyuwanana chicha. ³⁰ Saon ya Amà, man-isuani tan osaani.”

³¹ Na nangifag-an Jesus ta sachi, nangànam chachi pangpangun na Judio à fatu ta fatuwonchà siya. ³² Ad nan-iyanan Jesus, “Achun iningwà wi man-afaruy kaskaschaaw an chiayu wi impàwan Aman saon, siyan sinun pangkop na mamatuwanyun saon nù?”

³³ Ad summongfatcha wi anancha, “Foon à mamfaruy iningwam na mamatuwannin sia!

Tan na mamatuwannin sia, na mamrosam ta kina-Apudyus Apudyus, wi mamfalinom na long-agnu Apudyus, ad takua met!”

³⁴ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Oo, ngim niyug-is met ta Lintogtau wi anan Apudyus, ‘Chiayu, apudyus-ayu ko.’ ³⁵ Ad akammutau wi tuttuwa losan na niyug-is. Siyan chachi aapputau ta awi wi nangifag-an Apudyus ta ukudna, nginachanana chichà ‘apudyus.’ ³⁶ À saon, chinutukanà an Ama ad imfaunna ad asnay luta. Siyan payuko anani pursò na kina-Apudyusna ta nangifag-à wi saon na Anàna? ³⁷ Nu maid pu iningwà à kaskaschaaw wi Apudyus yakan makàwa, uray achiyà pu tuttuwaon an chiayu. ³⁸ Ngim kapu ta sachin oy-oyyòò, uray nu lawingonyuy manuttuwa ta ifakà, tuttuwaonyu kuman oyyòò, ta sachin manuttuwaanyu wi awad à Aman saon ya awachà akon siya.”

³⁹ Sachi ad asincha ko pachason tiliwon à Jesus, ngim illisiyana chicha ad lummayaw.

⁴⁰ Ad asin Jesus chinormang na Chawwang wi Jordan, ad ummoy ta sachi lukar wi namfunyakan Juan ta sin-arkawan. Ad iningkaw ta sachi. ⁴¹ Ad ad-adchuwan akon nitun-ud an siya, tan anancha, “À Juan wi Mamfufunyang, maid impailanà kaskaschaaw, ngim losani imfakanay mipangkop ta annayay taku, tummuttuwa losan.”

⁴² Siyan ad-adchuwan akon namatin Jesus ta sachi.

11

Na Natayan Lazaro

1-2 Na sachi ilid Betania, iningkaw na turuy mansusunud wi cha Maria, Marta ya Lazaro. À Maria, siyan nangisiit ta lanog ta ikin Jesus ad pinunasana ta fuùna. À Lazaro, nasakit, ³ siyan impaayag cha Marian Martà Jesus wi anancha, “Apu, nasakit na furunnuy Lazaro wi ay-ayatom.”

⁴ Chingngor ad Jesus, anana, “Na sachi sakit, foon pù matayan Lazaro, tan machayawan Apudyus, wi sachi kon machayawà wi Anàna.”

⁵ Ay-ayaton Jesus chicha losan wi mansusunud, ⁶ ngim na nangngorana ta nasakitan Lazaro, foon à lummigwat ta sachi wi timpu ngim inuraynan chuway padcha. ⁷ Sachi ad imfakanan chiani wi disipulusna, “Intau asin ad Judea.”

⁸ Ad anannin siya, “Apu, chi osay padcha tikangay sia fatuwon ta chachi Judiod aschi, ad apay, asintau ko umoy?”

⁹ Sachi ad, nan-alig à Jesus wi nangifaka, “Masawaran à chuway uras na uminitana ta osay padcha, siyan nu manadcharan na taku ta padcha, achi pu misufù tan sisillawan na init na chadcharanona. ¹⁰ Ngim nu lafin manadcharanana, kapilitani misufù tan mamfulingot.” ¹¹ Imfakan pu Jesus na sachi, anana ko, “Nasusuyop na furuntauy Lazaro, siyan intau ta inyà fangonon à siya.”

¹² Ad summongfat-ani wi disipulusna, wi ananni, “Apu, nu nasusuyop yakay, kapilitani maaan na sakitna.”

¹³ Na pion Jesus wi ifaka, nanattoy à Lazaro, ngim na naawatanni, nasusuyop yakay. ¹⁴ Sachi

ad imparawag Jesus wi nangifaka, “Natoy à Lazaro, ¹⁵ ngim mamfaruwanyu tan maichà ta natayana, ta awad mamatiyanyun saon. Siyan intau ilan à siya.”

¹⁶ Sachi ad nan-ukud na osay furunni wi Tomas wi apil, ad ananan chiani, “Intau losan an Aputau, ta nu patoyonchà siya, itoytau ko losan!”

À Jesus Na Mangipauli Manaku Ta Natoy

¹⁷ Chummatong-ani pun ad Betania, chingngor Jesus wi nar-us nilofon à Lazaro ta apatpadchana. ¹⁸ Na ili wi Betania, turu nin wi kilometron aachayunad Jerusalem, ¹⁹ siyan ad-adchuwan na iJerusalem wi ummoy nakafakungun ta sunudcha Marta an Maria.

²⁰ À Maria, iningkaw ta foroy, ngim chingngor pu Marta wi chumatong-ani, ummoyna inafot à Jesus. ²¹ Ad ananan siya, “Apu, nu iningkaw-ad asna, foon pù natoy na sunud-u! ²² Ngim akammù wi uray na sana, nu sinun imusom an Apudyus, adchonan sia.”

²³ Ad anan Jesus an siya, “Umuli matakun sunudnu.”

²⁴ “Oo, akammù wi umuli maku,” anan Marta, “tan tuttuwaò wi umuli matakun losani natoy à tapin na padcha.”

²⁵ Ad anan Jesus an siya, “Saon na mangipauli manaku ta taku, ya saon akon mangatod ta mannaynayuni fiyag. Siyan sinumani mamatin saon, uray nu matoy, takuwò à siya. ²⁶ Ya sinumani natattaku, nu mamatin saon, achi pu matoy à ing-ingkana. Tuttuwaomna?”

27 “Oo, Apu, tuttuwaò!” anan Marta. “Ya tuttuwaò ako wi sian Cristu wi Anà Apudyus, wi impustanay umalid asnay luta.”

Nan-ifil À Jesus

28 Imfakan pu Marta na sachi, ummoy ta foroycha ad inayakanà Maria, ad inyakutimtimna, anana, “Chummatong à Aputau ad ayakanà sia.”

29 Na nangngoran Maria ta sachi, inaw-awaynay lummawa wi umoy mangafot an Jesus, 30 tan à Jesus, chaan pù chumatong ad ilicha, tan iniingkaw ta sachi nanaynan Martan chiani.

31 Chachi taku wi naaamung ta foroy, nitunudchan Maria ta lummawaana tan anancha pun nu umoy ta lofon man-ifil.

32 Ad chummatong pù Maria ta ikawni, nampalintumong ta sangwanan Jesus, ad anana, “Apu, foon à natoy na sunud-u nu iningkaw-ad asna!”

33 Na nangil-an Jesus an siyay man-ifiifil, ya chachi nifurun an siya wi losancha ko asiiiifil, ummachaku ad naam-amod na somsomòna.

34 Ad anana, “Sinun nangilobnanyun siya?”

“Aschi, Apu,” anancha. “Intau ilan.”

35 Sachi ad nan-ifil akò Jesus. 36 Siyan anan chachi taku, “Amod tuwan somsomònan Lazaro!”

37 Ngim anan akon uchum, “Oo, ngim nu makaaan ta kurap na taku, panako imparufus na natayan na furunna nù?”

Na Ummuliyán Lazaro Natakuwan

38 Na ummachaniyan Jesus ta lofon, naam-amod na somsomòna. Na sachi lofon, liyang wi

natangfan à topà. ³⁹ Ad anan Jesus, “Aanonyun tangobna!”

Ngim inomoran Martà siya wi anana, “Apu, man-akub ta sana tan apatpadchan na natayana!”

⁴⁰ Ad anan Jesus an siya, “Oo, ngim imfakà an sia, wi nu tuttuwaom, ilam na machayawan Apudyus.” ⁴¹ Sachi ad inaanchan tangobna, ad nantangad à Jesus wi anana, “Ama, manyamanà an sia tan chongrom à saon. ⁴² Akammù wi chochongrom à saon, ngim ifakà à mangngoran na anchanayay taku ta tuttuwaoncha kuma wi sian nangifaun an saon.” ⁴³ Imfakana ad na sachi, nampauy wi anana, “Lazaro, lumoswaa!” ⁴⁴ Ad lummoswan sachi natoy wi nafufussung na imana ingkana ta chapanna ya uray na uruna. Ad anan Jesus ta chachi taku, “Obfachonyu ta manadcharan.”

Na Nantuturakancha Ta Mamatoyanchan Jesus

Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2

⁴⁵ Chachi Judio wi nakafurfurun an Maria, achun namatin Jesus ta nangil-ancha ta sachi iningwana. ⁴⁶ Ngim na uchum, ummoycha incharum ta chachi Fariseo na iningwan Jesus. ⁴⁷ Ad chachi Fariseo ya pangpangun na papachi, impaayagcha chachi turay wi kukunsisar, ad nammimitingcha wi anancha, “Sinun oyyoon-tau ta sachi taku? Ad-adchuwana na oyyoonay kaskaschaaw! ⁴⁸ Tan nu ikikinnòtau, anunu ad losan na taku sumurut an siya! Ad nu sachin

màwa, umog-ot chachi turay ad Roma ad yam-anonchan Templotau, ad aanoncha kon losani manturayantau!”

⁴⁹ Sachi ad nan-ukud na osa, wi Caifas na ngachanna, wi siyan Angatuwani Pachi ta sachi tawon. Anana, “Apay, maid pu kay ait à somsomòyu? ⁵⁰ Tan foon pù ilasinyu wi un-unnoy na osà matoy à subfut na kaachuwani nu losantau Judio?” ⁵¹ Na sachi inukud Caifas, foon à somsomònan narpuwana ngim kapu ta siyan Angatuwani Pachi, siyan impasasmò Apudyus an siya wi masapur matoy à Jesus à sukat na losani Judio. ⁵² Ad foon akò afus na Judio na masubfut ta matayan Jesus, tan losani takuy niwaras ta luta wi anaon Apudyus, masubfutchà maugpunancha losan.

⁵³ Nanipud ta sachi, nantuturag chachi pangpangun na Judio wi mamatoy an Jesus. ⁵⁴ Siyan maid in-inon Jesus wi mangkagkaay ta awachan na kaachuwani Judio, siyan ummoy-anid Efraim wi ili wi achani ta lutay longaat, ad sachin iningkawanni.

⁵⁵ Machanchanin sachi fiyastan na Judio wi Mangiyakasmòan, siyan nan-ar-arus ad Jerusalem na achuy taku wi narpu ta ailiili, ta umoycha mampapor-as ta Templo manakanaan-cha ta fiyasta, tan sachin ukalicha. ⁵⁶ Ad na nansisib-atancha ta Templo, nan-asiimuscha ta mipangkop an Jesus, wi anancha, “Sinun som-somòyu? Umali Jesus makafiyasta winnu foon?” ⁵⁷ Ad chachi Fariseo ya pangpangun na papachi, imfilincha ta taku wi nu awad mangilan Jesus, masapur ifakacha ta mipatiliw.

12

Na Nallankaan Maria An Jesus Ad Betania

Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9

¹ Chaan onomi padcha ya chumatong na sachi fiyastay Mangiyakasmooan, ad asin-anin Jesus ummoy ad Betania wi ilin Lazaro wi impaulina tinaku. ² Ad sinakanachà siya ta sachi maschom, wi à Marta na nansanilu, ad iningkaw akò Lazaro wi nakaan an Jesus. ³ À Maria, iningkaw an siyan osay futilya wi kanginaani lanog wi nardo wi fangfangu. Siyan innarana ad insiitna ta ikin Jesus, ad pinunasana ta fuùna. Ad summurut na fanguna ta sachi foroy. ⁴ Sachi ad nanlilin osay disipulus Jesus wi à Judas Iscariote, wi siyan nangififik an Jesus, anana, ⁵ “Tamako achina pu ilakun sanati lanogna ta awad maatod ta kakapus, tan umoy à turungkasut na nginana!” ⁶ Na nangifag-ana ta sachi, foon à kapu ta somsomona ta kakapus, ngim kapu ta anchun imana ad siyan nangchon ta pilak, ya asisipit.

⁷ Ngim anan Jesus an Judas, “Sachi! Achiyu fiyangan à siya, tan inchulinnà para ta milobnà nu matoyà! ⁸ Na kakapus, sikud wi awadchan chiayù tumurunganyu. Ngim à saon, foon à mafayakà wi ingkaw an chiayu.”

Nantuturagcha Koy Mamatoy An Lazaro

⁹ Sachi ad, chingngor na achuy taku wi awad à Jesus ad Betania, siyan ummoycha ilan à siya. Ad foon à afus à Jesus à ummoycha ilan tan à Lazaro ako wi impaulina tinaku. ¹⁰ Siyan chachi pangpangun na papachi, nantuturagcha

koy mamatoy an Lazaro, ¹¹ tan siyan pangkop na ummachuwan na Judio wi namatin Jesus wi nan-awichancha chicha.

*Na Anungus Na Ummayan Jesus Ad Jerusalem
Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40*

¹² Ad nafikat pun, chingngor chachi ad-adchuwani nakafiyastad Jerusalem wi chumalong à Jesus. ¹³ Siyan naog-ognanchà tufun na allilison wi umoy mangafot an siya. Ad nam-pauycha, “Machayaw à Apudyus! Ya chayawontau kon annayay ummali wi narpun Apudyus, wi siyan Alitauy kanà Israel!”

¹⁴ À Jesus, nangaabfayu ta ayyufun na afayu wi inchasanni, tan niyug-is ta ukud Apudyus,

¹⁵ “Chiayuy takud Jerusalem wi Sion, achiayu umogyat tan umalin Aliyu wi mangaabfayu!”

¹⁶ À chiani wi disipulus Jesus, foon pù naawatanni ta sachi timpu nu sinun mapasamak. Ngim nangulin ad à Jesus ad langit, simsimònin nàwan siya, wi tummuttuwaan na niyug-is.

¹⁷ Na chachi taku wi nangila ta nangipauliyan Jesus nanakuwan an Lazaro, wi pin-awanà siya ad lummoswa, impakinacha. ¹⁸ Ad sachin nangabtan chachi ad-adchuwani taku an Jesus, tan chingngorchan mipangkop ta kaskaschaaw wi iningwana. ¹⁹ Ngim chachi Fariseo, nansiakitùtùcha, “Sinu kon oyyoontau? Achitau pu makatipod an siya, tan ilanyu, losan na taku ta luta, losancha sumurut an siya!”

Na Nanganapan Na Uchumi Griego An Jesus

²⁰ Na sachi ko, iningkaw na uchumi foon pù Judio wi narpud Griego wi nakafiyastad Jerusalem. ²¹ Ad ummoychan Felipe (iBetsaidà siya wi misakup ad Galilea) ad anancha, “Apu, achi mafalin wi ing-ani ilan à Jesus?”

²² Siyan ummoy à Felipe an Andres ad imfakanan sachi, ad ummoychay chuwa wi mangifakan Jesus. ²³ Ad anan Jesus an chicha losan, “Saon wi namfalin taku, chummatong ta sanan timpuy machayawà. ²⁴ Tuttuwan ifakà an chiayu: nu maayyuwanan na fuor wi achi pu miyosò, achi pu umachu. Ngim nu miyosò na fuor ta luta wi milofon, umachu. ²⁵ Na fuor, isun akon fiyagtaud asnay luta. Tan sinumani mangayyuwan ta fiyagnad asnay luta, wi fumaruwan yakan long-agnan afusi patkana, maid silfina tan matoy met laing. Ngim na takuy foon à fiyagnad asnay lutan patkana, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. ²⁶ Siyan sinumani maryad mangwa ta piò, masapur surutonà saon. Siyan michokan saon ta umayà. Ya losani mangwa ta piò, pachayawon ako Amà chicha.”

Na Nangifag-an Jesus Ta Matayana

²⁷ Sachi ad, summauy à Jesus, wi mangifaka, “Napigsan somsomòu, ngim sinun ifakà? Chawatò an Ama ta achi pu mituruy na mipachas an saon? Foon, tan siyan pangkop-uy ummalid asnay luta.” ²⁸ Sachi ad, nalluwaru wi anana, “Ama, ipailam na kachayawam!”

Ad magngor akon kinga wi narpud langit, wi anana, “Oo, impailà na kachayawà kapu ta

iningwam, ad asin-u ko ipaila kapu ta sachi chanchani mipachas an sia.”

²⁹ Chachi takuy naag-agsad ta sachi, chingngorchan kinga, ngim anan na uchum, nangichur. Ad na uchum, anancha, “Anghel na nakaukud an siya!”

³⁰ Ngim summongfat à Jesus, wi anana, “Na kinga wi chingngoryu, foon pù katurungà yakan nipagngorana, tan katurunganyu ta maawatanyu wi chichingngorà an Apudyus.

³¹ Tan na kachusaan na losani takud asnay luta wi foon pù mamati, miluki ta sana, tan sanan maafakan Satan wi manturay an chicha. ³² À saon, nu mapatoyà ta kros, sachin mangayakà ta taku ta arutaruta ta umalichan saon.” ³³ Na nangifag-an Jesus ta sachi, impaakammunan matayana.

³⁴ Sachi ad summongfat chachi naarusi taku, wi anancha, “Ngim na sachi niyug-is wi lintogtau, anana wi na Cristu wi ipaalin Apudyus, matattakù ing-ingkana. Ad pam-ako anan wi mapatoy ta kros na sachi wi namfalin taku? Ad sinu kon sachi anami namfalin taku?”

³⁵ Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Saon na silaw wi manilaw ta ayon na taku, ngim foon à mafayakà wi ingkaw an chiayu. Siyan patiyonyu kuman itudtuchù ta achiayu mifallu. Tan chachi achi pu pumati, maid akammucha ta umayancha. ³⁶ Na sana, annaà wi silawyu, siyan patiyonyu kumà saon ta mamfalin-ayu anà Apudyus.”

Nalikat Na Mamatiyan An Jesus

Imfakan pu Jesus na sachi, lummayaw wi ummoy nantaru wi foon pù nampaila ta taku. ³⁷ Uray nu ad-adchuwan na kaskaschaaw wi iningwan Jesus ta sangwanan na taku, issiyay foon à mamatichan siya. ³⁸ Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Isaias wi profeta ta awi, wi anana, “Apu, maid pu mamati ta ifakani, ad maid ako mamati wi sian mangwa ta kaskaschaaw.”

³⁹ Siyan foon pù mafalin wi pumaticha, tan na sachi inyug-is ako Isaias, anana,

⁴⁰ “Siyan isù kinurap Apudyus na atacha ya impatanginnan somsomòcha ta achicha pu ilasin na katuttuwaan, ya ta achicha pu maawatan na mipangkop an siya; tan nu nansakungchan Apudyus, pakawanonan fasurcha.”

⁴¹ Inyug-is Isaias na sanat tan innilanan kina-Apudyus Jesus.

⁴² Uray nu sachi, achun pangpangun na Judio wi namati. Ngim achicha pu ipadlaw na pammaticha ta achicha pu miparyaw ta sinagogacha.

⁴³ Ad un-unnoyonchan manayawan na takun chicha nu manayawan Apudyus an chicha.

Na Ukud Jesus Na Manusa Ta Taku

⁴⁴ Asin ako kummingà Jesus, ad chinakorna, “Sinumani mamatin saon, foon à saon afus na patiyona, ngim patiyona kon sachi nangifaun an saon. ⁴⁵ Ya sinumani mangakammun saon, akammuna kon nangifaun an saon. ⁴⁶ À saon,

ummaliyà ad asnay lutà manlawag ta somsomò na losani taku, siyan sinumani mamatin saon, marawakan na somsomòna ta achi pu iingkaw

ta pangot. ⁴⁷ Sinumani mangngor ta itudtuchù ad foon pù patiyona, foon à saon na manusan siya. Tan foon à ummaliyà ad asnay lutà manusa ta taku, tan na ummaliyà, ta saraknifà na taku. ⁴⁸ Ngim na takuy achi pu mangakseptar an saon, ya foon pù patiyonan itudtuchù, awad na manusan siyà tapin na padcha, tan na inug-ugkud-u, sachin mail-an na kachusaancha! ⁴⁹ Tuttuwachi, tan losani imfakà, foon à somsomòun narpuwana tan narpun Ama wi nangifaun an saon, tan siyan nangifaka ta losani ifakà. ⁵⁰ Siyan ifakà na impaifakan Aman saon, tan akammù wi na imfakana, sachin mangatod ta mannaynayuni mafiyakan an siya.”

13

Na Namarfaran Jesus Ta Ikin Na Disipulusna

¹ Chaan osay padcha ta fiyastay Mangiyakasmooan ta nallausan na anghel ta aappuni, ad inakammun Jesus wi chumatong na timpuy mangulinanad langit an Amana. Amod na ayatna ta chachi summurut an siya ad asnay luta, wi maid miyisuwan na mangayatanan chicha, ad impaipailanan ayatna ingkana ta natayana.

² Nangan-ani ta sachi wi lafi, wi anungus na nakaan Jesus an chiani wi disipulusna, ad à Judas wi anà Simon Iscariote, narpas wi inawis Satan na somsomònà mangififik an Jesus. ³ À Jesus, inakammuna wi impurang Amanan losani karobfongana, ad inakammuna ko wi Apudyus na narpuwana ya siya kon mangulinana. ⁴ Ad na nangananni, summiad à Jesus ad inaannan kotap

na silupna ad imfodnan tuwarya ta awàna. ⁵ Ad impiyasnan chanum ta parangkan ad illukinay mamarfar ta ikini wi disipulusna achinaot ipunas na tuwaryay imfodna ta awàna. ⁶ Sachi ad wi chummatong an Simon Pedro, anan Pedro, “Apu, pam-ako farfaran na ikì?”

⁷ Ad anan Jesus, “Foon pù maawatam ta sanan annayay oyyò, ngim maawatam à awni.”

⁸ Ad anan ako Pedro, “Kattoi achi pu mafalini sian mamarfar ta ikì!”

Ad anan Jesus, “Nu achì pu farfaran na ikim, achia pu mifilang à disipulus-u.”

⁹ “Nu amasnat, Apu,” anan Pedro, “foon à afus na ikì à farfaram, uray na imà ya urù!”

¹⁰ Ngim anan Jesus, “Na nar-us nan-amos, foon à masapur misarad maamos tan pumopor-as, siyan afus na ikinà mafarfaran. Pumopor-as-ayu losan, ngim awad an chiayun osay foon.”

¹¹ Inakammun Jesus na mangifik an siya, ad sachi nangifag-ana, “Awad na osay foon pù mampor-as.”

¹² Kinangput ad Jesus finarfaran na ikini, asinna innigkan silupna ad tummùchu. Ad ananan chiani, “Maawatanyun iningwà an chi-ayu? ¹³ Siya ananyun saon na misturuyu ya Apuyu, ad ustu met na ifakayu tan tuttuwa.

¹⁴ Siyan saoni Apuyu ya misturuyu, nu saon na mamarfar ta ikiyu, masapur kuma wi man-asifarfar-ayu ko ta ikiyu. ¹⁵ Iningwà na annaya ta awad turachonyu, ta sachi kuman oyyoonyu ta uchum. ¹⁶ Tuttuwan ifakà an chiayu: maid sanilù nangatngatu nu apuna, ya maid ako

mafaun à nangatngatu nu sachi nangifaun an siya. ¹⁷ Siyan kapu ta maawatanyun piò wi ifaka, lumagsak-ayu nu oyyoonyu!

¹⁸ “Achi pu ifakan sanat an chiayu losan, tan akammù na kinatatakuyuy piniliyà, ya akammù akoy awad na osan chiayuy achi pu michoka ta annay ifakà. Ngim masapur tumuttuwan sachi niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, ‘Na osay nakàakàan an saon, siya kon mamatoy an saon.’

¹⁹ Ifakà na annayan chiayu ta sanay chaan pu màwa, ta nu màwa, siyan manuttuwaanyu wi tuttuway saon na impustan Apudyus wi umali.

²⁰ Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani mangipatog ta takuy ifaun-u, patkana kò saon; ad nu patkanà saon, patkana kon sachi nangifaun an saon.”

Na Nangifag-an Jesus Wi Awad Na Mangififik An Siya

Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luc. 22:21-23

²¹ Na nangifag-an Jesus ta anchanaya, summauy, ad anana, “Tuttuwan annayay ifakà: awad na osan chiayu wi mangififik an saon.”

²² Ad nan-asiilaani wi disipulusna tan maid inakammuni nu sinun ustuy imfakana. ²³ Saoni ay-ayaton Jesus, nichachar-akà an siya wi tummutùchu. ²⁴ Siyan siningyaranà an Pedro ta imusò an Jesus nu sinun takuy ukuchona.

²⁵ Ad nisachakà an Jesus achìwot imuson, “Apu, sinun takuy ug-ugkuchom?”

²⁶ Ad anan Jesus, “Na takuy mangadchà ta tinapoy wi ilunong-u, siya!” Ad illunong Jesus na tinapoy ad inadchonon Judas wi anà Simon

Iscariote. ²⁷ Ad innaran Judas na sachi tinapoy, ad na sachi, nan-uwan Satan à siya. Ad anan Jesus, “Ing-a ta aw-awaynuy mangwa ta sanati som-osom-om!” ²⁸ Ngim chiani wi nan-ooan, foon pù maawatanni nu sinun sachi imfakan Jesus an Judas. ²⁹ Na uchum, anancha pun nu imfaun Jesus à siyà mangnginà masapurni ta fiyasta, winnu mangatod à pilak ta kakapus, tan Judas na nanangchon ta pilak.

³⁰ Ad inawat pu Judas na tinapoy, lummayaw. Lafin nàwaan losan na anchanaya.

Na Adchatuy Lintog Jesus Ta Taku

³¹ Lummayaw pù Judas, imfakan Jesus an chiani, “Saoni namfalin taku, chummatong ta sanan kachayawà. Ad nu machayawà, machayaw akò Apudyus. ³² Siyan nu saon na mangipaila ta kachayawan Apudyus, ipailan ako Apudyus na kachayawà, ad sanan màwaana. ³³ Chiayuy isù anà, sin-aitan yakan ingkawà an chiayu. Ad nu awni, anaponà an chiayu. Siyan na imfakà ta chachi pangpangun na Judio, isarad-u ifakan chiayu, wi achiayu pu makaali ta umayà. ³⁴ Awad na adchatuy lintog wi ifilin-un chiayu: masapur man-asiay-ayat-ayu. Na isun na mangayatà an chiayu, sachi kon isuwonyuy man-asiayat. ³⁵ Tan nu man-asiay-ayat-ayu, ilasin na losani taku wi chiayun disipulus-u.”

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34

³⁶ Sachi ad anan Simon Pedro, “Apu, sinu kon umayam?”

Ad anan Jesus, “Achiayu pu makaali ta umayà ta sana, ngim mitun-ud-ayù tapin na padcha.”

³⁷ Ad anan Pedro, “Apu, tamako achiyà pu makatun-ud an sia ta sana? Tan nakasakanaà wi mitun-ud an sia, uray matoyà!”

³⁸ Ad anan Jesus, “Tuttuway nakasakanaay makàtoy an saon? Tuttuwan ifakà an sia, Pedro: nu chaan pun na awitan manullaù à awni, namitluwonà illifak.”

14

À Jesus Na Charan Wi Umoy Ad Langit

¹ Sachi ad imfakan Jesus an chiani wi disipulusna, “Achiayu machanakan ta uray sinuman. Piyaronyù Apudyus, ya piyaronyu kò saon. ² Ad-adchuwan na màkawan ta foroy Ama. Siyan inyà umuna mangisakanà ingkawanyu. Nu foon pù tuttuwa, achì pun na imfakan chiayu. ³ Ad nu marpas-u isakanan ingkawanyu, mangulinà akoy mangaran chiayu, ta na ingkawà, sachi kon ingkawanyu. ⁴ Akammuyun charan wi umoy ta sachi umayà.”

⁵ Anan Tomas an siya, “Apu, maid pu akam-muni ta umayam, siyan sinun mangakam-muwanni ta charan nù?”

⁶ Ad anan Jesus an siya, “Saon na charan wi umoy an Apudyus, siyan maid pu makaoy an siya nu foon à saon na mangiyoy. Saon akon puun na tuttuway mapati, ya saon akon marpuwan na mannaynayuni fiyag. ⁷ Siyan nu illasinyù saon, ilasinyu kò Ama. Ad manipud ta sana, tuttuway illasinyù siya tan innilayu.”

⁸ Ad anan ako Felipe an siya, “Apu, ipailam à Amam an chiani, ta mat-op-ani.”

⁹ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Felipe, nafayakà wi iniingkaw an chiayu losan, ad chaannu pù ilasin à saon? Na nangilan saon, innilana kò Ama. Ad apay ifakam an saon wi ipailà à Ama an chiayu? ¹⁰ Achiyu pu tuttuwaon wi man-isuanin Ama? Losan na imfakà an chiayu, foon pù somsomòun narpuwana tan narpun Ama wi awad an saon. Ya losan na iningwà, sachin man-iwaaranan saon. ¹¹ Tuttuwaonyu kuman ifakà wi man-isuanin Ama. Ad nu achiyu pu tuttuwaon na annayay ifakà, tuttuwaonyu kuma kapu ta oy-oyyò.

¹² “Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani matatin saon, mafalini oyyoonan isun na iningwà. Ya chakchakor akon lisortan na oyyoona nu iningwà, tan mangulinà an Ama à katurunganyu. ¹³ Ad na sinumani chawatonyun Ama kapu ta pammatiyun saon, oyyò à kachayawan Ama, wi na machayawana, mipakapun saon wi Anàna. ¹⁴ Uray sinumani chawatonyu kapu ta pammatiyun saon, oyyò.”

Na Nangipustaan Jesus Wi Awad Na Misukat An Siya

¹⁵ Ad inturuy Jesus wi anana, “Nu tuttuway ay-ayatonyù saon, kapilitani oyyoonyun filin-u. ¹⁶ Ad ifakà akon Ama ta ipaalinan misukat an saon ta siyan Tumuturung an chiayu. Siyan Ispiritun Apudyus wi makarong-ag an chiayù ing-ingkana. ¹⁷ Ad siya kon mangipaakammu ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus. Achi

pu mafalin wi maatod na Ispiritun Apudyus ta takuy foon à mamati, tan achicha pu imatunan à siya, ad foon akò maawatanchan mipangkop an siya. Ngim chiayu, maawatanyun mipangkop an siya tan iingkaw an chiayu, tan makarong-ag an chiayù ing-ingkana.

18 “Ad uray lumayawà, foon pù fayfay-anà chiayu, tan mangulinà. 19 Ngim foon à mafayag ad achiyà pu asin ilan ta chachi foon à mamatid asnay luta; ngim chiayu, asinyu ilan à saon. Kapu ta matakuwà à ing-ingkana, matakuguayu kò ing-ingkana. 20 Ad nu chumatong na màwaan na annaya, sachin mangakammuwanyuy ingkawà an Ama. Ya isuna kon chitau, tan ingkaw-ayun saon ya isunay ingkawà an chiayu.

21 “Sinumani mangngor ta filin-u ya patkona, siyan tuttuway mangay-ayat an saon. Ad kapu ta inay-ayatà, ay-ayaton Amà siya. À saon, ay-ayatò akò siya, siyan ipaakammù an siyan losani mipangkop an saon.”

22 Sachi ad nan-ukud à Judas wi foon à Iscariote, wi anana, “Apu, apay chiani kan mampaakammuwam ta mipangkop an sia, wi foon pun à chachi taku wi foon à mamati?”

23 Ad anan Jesus, “Na takuy mangay-ayat an saon, kapilitani patkonchan filin-u, siyan ay-ayaton Amà chicha. Ad à chianin Ama, ingkaw-ani kon chicha. 24 Na takuy foon à mangay-ayat an saon, foon pù patkonchan filin-u. Na losani imfakà, foon à somsomòun narpuwana ngim narpun Ama wi nangifaun an saon.

²⁵ “Imfakà losan na anchanayan chiayu ta annay ingkawà an chiayu. ²⁶ Ad na Tumuturung wi ipaalin Apudyus an chiayu, wi siyan Ispiritu wi misukat an saon, siyan mangitudtuchun chiayu ta losani chaan pù mipaakammu, ya ipasasmònà kon losani imfakà.

²⁷ “Siyan uray lumayawà, tumarnan som-somòyu tan adchè an chiayun matarnaan na somsomò wi marpun saon. Na losani luta, maid pu makaatod ta isun na annayay matarnaan na somsomò. Siyan achiayu machanakan ya achiayu umogyat. ²⁸ Chingngoryun imfakà an chiayu, wi lumayawà ad mangulinà asin. Siyan nu tuttuway ay-ayatonyù saon, maragsak-ayu kuma kapu ta umayà an Ama wi siyan nangatngatu nu saon. ²⁹ Imfakà losan na anchanayan chiayu ta chaancha pù màwaan, ta nu màwa, sachin manuttuwaanyu ta pammatiyun saon. ³⁰ Manipud ta sana, maid achù ifakà an chiayu, tan à Satan wi turay na takud asnay luta, chanchanin timpuy mamachasanan saon mangafakan. Ngim maid pu karobfonganay mangafak an saon. ³¹ Ngim uray, miparufus na oyyoona tan masapur maawatan na takud asnay luta wi ay-ayatò à Ama, siyan oyyoò losan na imfakana.”

Sachin anan Jesus, ad imfakana kon chiani, “Intau, lumayawtaud asna.”

15

Na Nangiyalikan Jesus Wi Siyan Puun Na Imong

1 Sachi ad nan-alig à Jesus, wi anana, “Saon na isù puun na osay imong, ad à Ama, siyan isù manarkon ta imong. 2 Chachi takuy mamatin saon, chichan isù pangà. Ad nu awad pangà wi achi pu mamunga, pangapangan Ama. Ngim chachi mamunga wi panga, charucharusan Ama ta umachun fungacha. 3 Isuayù nacharusan kapu ta intudtuchù an chiayu. 4 Siyan kanayun-ayu mamatin saon ta kanayunà iingkaw an chiayu. Isun na sachi panga, achi pu mamunga nu maid pu puunna, tan na puunna siyan marpuwan na fiyagna. Isuna kò chiayu, tan nu achiayu pu mamati kanayun an saon, achiayu pu makafunga tan achiayu pu makàwa ta mamfaruwò.

5 “Saon na puun na imong ad chiayun pangà. Siyan na takuy mamati kanayun an saon, ya iingkawà an siya, mamungà achu tan oyyoonan achuy mamfaruwò. Ngim nu maichà an chiayu, achiayu pu makàwa ta mamfaruwò. 6 Na takuy foon pù mamati kanayun an saon, siyan isù panga wi mifallu. Marangu ya maugpun ad maapuyan. 7 Siyan nu kanayun-ayu mamatin saon, ya maimuran intudtuchù ta somsomòyu, mafalini chawatonyun uray sinuy pionyu, ad màwan chiayu. 8 Nu mamungaayù achu, siyan machayawan Ama, ad sachi kon mangipail-ana wi chiayun tuttuway disipulus-u. 9 Na isun na mangay-ayatan Aman saon, sachi kon mangay-ayatà an chiayu. Siyan ifainyu kuman ayat-un chiayu. 10 Ad nu patkonyun intudtuchù, tuttuway ifainyun ayat-un chiayu, wi isun saon wi ifain-un ayat Ama an saon

tan patkò na imfakana. ¹¹ Imfakà an chiayun anchanaya ta michokaayu ta lagsak-u, ta maid pu kurang na lagsakyu.

¹² “Annayan ifilin-un chiayu: man-asiay-ayat-ayu wi isun na mangay-ayatà an chiayu. ¹³ Maid osà achakran à ayat nu foon à ayat na takuy mangatod ta long-agna ta matoy à manakuwana ta fufurunna. ¹⁴ Chiayun tuttuway fufurun-u nu patkonyun filin-un chiayu. ¹⁵ Achì pu anani sanilù chiayu ta sana, tan na sanilu, maid akam-munà turung na pàwan na apunan siya. Ngim ifilang-u chiayù fufurun-u, tan losani imfakan Aman saon, imfakà akon chiayu. ¹⁶ Foon à chiayun namilin saon à umapuwanyu, ngim saon na namilin chiayù mamatin saon, ad chinutukà chiayù mamungà achu. Ad mannaynayun akon fungayu, ta uray nu sinun chawatonyun Ama mipakapun saon, adchonon chiayu. ¹⁷ Siyan annayan ifilin-un chiayu: man-asiay-ayat-ayu losan.

Na Manguraan Na Foon Pù Mamati An Chitauy Mamati

¹⁸ “Achiayu maschaaw nu kuraon chiayu ta takud asnay luta wi foon pù mamatin saon, tan kinurachà saon inuna. ¹⁹ Tan nu man-iisun som-somòyu ta chachi taku, ay-ayaton chiayu. Ngim kapu ta nafaliwan na somsomòyu ya piniliyà chiayù mamati, sachin manguraanchan chiayu. ²⁰ Achiyu maliwatan na imfakà an chiayu, wi maid sanilù nangatngatu nu apuna. Siyan kapu ta pinalikatanà ta chachi foon pù mamati, kapilitani palikatan chiayu ko. Ad na utupna

ko, nu awad nanuttuwa ta intudtuchù, kapilitani awad akon manuttuwa ta itudtuchuyu. ²¹ Ngim losani oyyoonchan chiayu, oyyooncha kapu ta pammatiyun saon, tan maid akammuchan Ama wi nangifaun an saon.

²² “Nu foon pù ummaliyà ad asnay luta nantudtuchun chicha, mafalin nin wi ananchay maid fasurcha. Ngim kapu ta ummaliyà, maid manlasuncha ta fummasuranca. ²³ Tan sinu-manì manguran saon, kuraona kò Ama. ²⁴ Nu maid iningwà à kaskaschaaw wi maid takù makàwa, foon à mapafasuranca. Ngim kattoi innilacha chachì manuttuwaan cha nu sinuwà, ad iissiyay kukullaonchà chianin Ama. ²⁵ Ngim màwa losan à tumuttuwaan na sachi niyug-is ta Lintogcha, wi ‘Kuraonchà saon à maid kapuna.’ ”

²⁶ Ad anana ko, “Ipaalì an chiayun sachi Tumuturung wi marpun Ama, wi siyan Ispiritun Apudyus, ya siya kon mangitudtuchu ta katuttuwaan an chiayu. Ad nu umali, tàchoranà an siya. ²⁷ Ya uray chiayu ko, tàchoranà akon chiayu tan chiayun nituntun-ud an saon nanipud ta lukin na nantudtuchuwà.”

16

¹ Ad anan Jesus, “Impaakammù losan na anchanayan chiayu, ta uray sinuy mapasamak foon pu kumà manchuwachuwan pammatiyun saon.

² Tan chumatong na mamaryawanchan chiayu ta sinagogayu, ad maam-amod tan chumatong akon timpu wi nu patoyoncha chiayu, ananchay sachi nun mangwaan cha ta pion Apudyus. ³ Na mangwaan ta taku ta amaschin chiayu, tan maid

akammuchan Ama ya maid ako akammuchan saon. ⁴ Ngim ipaakammù an chiayu ta sana ta nu chumatong na mangwaancha, sosom-onyu kuma wi impaakammù an chiayu.

Na Oyyoon Na Ispiritun Apudyus

“Foon pù imfakà an chiayun losani anchanaya ta chamu tan iniingkawà an chiayu. ⁵ Ngim ifakà ta sana, tan mangulinà ta sachi nangifaun an saon. Ad apay maid pu mangimus an saon ta umayà? ⁶ Oo, tan akammù wi isag-ayu mansasàuy kapu ta imfakà. ⁷ Ngim tuttuwan annayay ifakà wi fumaruwanyun lumayawà, tan nu achiyà pu lumayaw, achi pu umalin sachi Tumuturung wi makarong-ag an chiayu. Siyan masapur wi lumayawà, ta ipaalì à siya. ⁸ Ad nu umali, ipakaawatna ta atakutaku wi nasaw-àcha mipangkop ta fumasuran, ad na osa, nu sinun tuttuway maid fasurna, ya mipangkop ako ta chusan Apudyus. ⁹ Nasaw-à chachi foon pù mamati mipangkop ta tuttuway fumasuran, tan na tuttuway fumasuran siyan achicha pu mamatiyan an saon! ¹⁰ Ad nasaw-àcha ko mipangkop nu sinun tuttuway maid fasurna, tan na maid fasurna, saon, wi na matuttuwaana, mangulinà an Ama ad langit wi achiyà asin ilan an chicha. ¹¹ Ya nasaw-àcha ko mipangkop ta kachusaan na taku, tan nar-us nifakan kachusaan Satan wi siyan manturay ta losani foon pù mamati.

¹² “Achun piò wi ifakan chiayu, ngim akammù wi achiayu pu makaawat ta losan. ¹³ Ngim nu umalin Ispiritun Apudyus wi mangitudtuchun

chiayu ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus, itudtuchuna kon tuttuway mapati. Ya foon pu kò somsomònan marpuwan na itudtuchuna, tan siya ifakanan chingngorna. Ad ipaakammuna kon màwà tapin na padcha. ¹⁴ Ad ipachayawna kò saon, tan losani intudtuchù, nipiyyar an siya wi mangipakaawat an chiayu. ¹⁵ Na losani awad an Ama, awad ako losan an saon, ad sachin mangifag-à wi na Ispiritu, saon na marpuwan na itudtuchunan chiayu.”

Sauy Ya Lagsak

¹⁶ Ad inturuy Jesus wi anana, “Foon à mafayag ad chumatong na timpuy achiyu pu mangil-an an saon, ya foon akò mafayag ad asinyu ko ilan à saon.”

¹⁷ Na sachi, na uchum an chiani wi disipulus, ananchay nan-asiimus, “Sinun pionay ifaka? Tan ananay foon à mafayag ad maid ilantaun siya, ya foon akò mafayag ad asintau ilan à siya, ad anana nuy, ‘Tan inyà an Ama.’ ¹⁸ Sinun mining na imfakanay, ‘Foon à mafayag?’ Tan achitau pun maawatan nu sinun ukuchona!”

¹⁹ À Jesus, inakammuna wi makaim-imus-ani, ad anana, “Anaponyu nu sinun mining na imfakà an chiayu, wi ‘Foon à mafayag ya maid ilanyun saon, ya foon pu kò mafayag ad asinyu ko ilan à saon’? ²⁰ Tuttuwan ifakà an chiayu: nu màwan anchanaya, man-ifil-ayu ya sumauy-ayu. Ngim chachi takud asnay luta wi foon à mamatin saon, lumagsakcha. Sumauy-ayu, ngim foon à mafayag ad na sauyyu, mamfalin lagsak. ²¹ Na miyalikana, isun na fufai wi mangkumut, wi

ichamanan sikabna. Ngim nu fumùnag na anà, maliwatanan sikabna kapu ta lagsakna ta anàna. ²² Isunan chiayu, tan uray nu mansasàuy-ayu ta sana, foon pù mafayag ad lumagsak-ayu asin tan asintau man-asiila. Ad maid makaaan ta sachi wi lagsak wi ochasanyu.

²³ “Manipud ta sachi timpu, foon à saon na manchawatanyu, tan à Ama. Ya tuttuwan ifakà an chiayu, wi sinumani chawatonyun siya mipakapun saon, adchonan chiayu. ²⁴ Ingkana ta sana, maid chinawatyun Ama à nangiyusaranyu ta ngachan-u. Ngim ta sana, manchawat-ayu ad awatonyu ta maam-amod na lagsakyu à maid kumurangana.”

Na Naafakan Na Sachi Manturay Ta Luta

²⁵ Inturuy Jesus wi mangifaka, “Ar-alig na pinangifakà an chiayu ta achanaya, ngim chumatong na timpu wi achiyà pu man-alig tan ilawag-uy mangifaka ta mipangkop an Ama. ²⁶ Ad nu chumatong na sachi wi timpu, Aman ustuy manchawatanyu wi usaronyun ngachan-u, tan foon à masapur wi saon na mangichawat para an chiayu, ²⁷ tan amod na ayat Ama an chiayu kapu ta ayatyun saon ya namatiyanyu wi siyan narpuwà. ²⁸ Tan tuttuway ummaliyà ad asnay luta wi narpun Ama, ad ta sana, lumayawà ad asnay luta ta mangulinà an siya.”

²⁹ Sachi ad nan-ifakani wi disipulusna, ananni, “Ilam, maawatanni ta sanan ifagfakam tan foon à alig. ³⁰ Ad na sana, sikurachuani wi akammum na losan, wi uray na simmosimmòni, siyan foon

à masapur wi mansarudsud-ani. Ad sachin mamatiyanni wi Apudyus na narpuwam.”

³¹ Sachi ad anan Jesus an chiani, “Tuttuway patiyonyu? ³² Tan chanchanin timpuy mafuaranyu, wi waschi osa umoy ta foroyna wi manaynan an saon. Ngim foon à ab-abfussanà tan iingkaw à Aman saon. ³³ Impaakammù an chiayun anchanayay chaan pu màwa ta tumartarnan somsomòyu kapu ta pammatiyun saon, tan palikatan chiayu ta takud asnay luta. Ngim pumigsa kuman somsomòyu tan inafak-un Satan wi manturay ad asnay luta!”

17

Illuwaruwan Jesus Na Chachi Mamatin Siya

¹ Sachi ad wi imfakan Jesus na anchanaya, nantangad ad langit ad nalluwaru, wi anana, “Ama, chummatong na timpu wi màwaan na losani màwan saon. Siyan pachayawom à saon, wi sachin mangipachayawà akon sia. ² Impiyarnun saon na karobfongà wi mamiyang ta losani taku wi piniliyam wi mamatin saon, ta adchè an chichan mannaynayuni fiyag. ³ Ad na mangawatancha ta mannaynayuni fiyag, tan patiyoncha wi sian tuttuway Apudyus, ya patiyoncha ko wi saon na Cristu wi impus-tam wi umalid asnay luta. ⁴ Ama, impailà na kachayawam ad asnay luta, tan limpas-u iningwa na losani impàwam an saon. ⁵ Siyan na sana, Ama, asinnu pachayawon à saon ta sangwanam wi isun na chamuy kachayawanta ta chaan pun na luta màwaan.

⁶ “Na anchanayay disipulus-u, foon à mamaticha ta chamu, ngim kapu ta piniliyam chicha wi mamatin saon, impakaawat-un chichan mipangkop an sia, ad pinatichan ukudnu. Takum chicha, ngim innadchom an saon. ⁷ Ad na sana, maawatancha wi losani awad an saon, sian narpuwana tan sian nangatod. ⁸ Ad intudtuchù an chichan losani imfakam an saon, ad pinaticha losan. Siyan tinuttuwacha wi sian narpuwà ya sian nangifaun an saon.

⁹ “Siyan chawatò na turungnun chicha. Foon pù iluwaruwà chachi foon pù mamati, ngim afus chachi mamati wi innadchom an saon na iluwaruwà, tan takum chicha. ¹⁰ Tan losani taku wi mamatin saon, takum chicha, ya takù ako. Ad mipachayawà mipakapun chicha. ¹¹ Ad mangulinà an sia Ama, wi taynà ad asnay luta, ngim mataynan ako losan na anchanayay innadchom an saon. À siay machayawi Ama, usarom na mannakafalinnu wi mangayyuwan an chicha, ta mantitimpuyugcha isun na nantimpuyukanta. ¹² Na iningkawà an chicha, inayyuwanà chicha wi inyusar-un mannakafalinnu wi innadchom an saon. Siyan maid pu osà natarà, afus na sachi matarà à tumuttuwaan na sachi niyugis. ¹³ Mangulinà an sia, ad ipagngor-un chichan annayay ifakà an sia ta makaragrag sakchan saon wi maid makurangana. ¹⁴ Intudtuchù an chichan losani imfakam an saon, ad sachin mangurku-raan chachi foon à mamati an chicha, tan isuchà saon, wi foon pù itimpuyug-un somsomòu ta chachi foon pù mamati. ¹⁵ Ama, foon pù ifakà wi ilayawnu chicha ta umachayucha ta chachi

foon pù mamatid asnay luta, tan na chawatò, ta ayyuwanam chicha ta achicha pu maawis an Satan. ¹⁶ Na somsomòcha, isun na somsomòu wi foon à isun na somsomò chachi foon pù mamati. ¹⁷ Siyan usarom na imfakam wi katuttuwaan à mangipapigsa ta somsomòchan sia ta oyyooncha afus na imfakam. ¹⁸ Imfaun-u chichà umoy mangitudtuchu ta ukudnu ad asnay luta, wi isun na nangifaunam an saon. ¹⁹ Adchò na long-ag-un sia wi matoy à para an chicha, ta pungsanom man-uwa chicha.

²⁰ “Foon à afus na anchanayay mamati ta sanà iluwaruwà, tan uray na losani mamatin saon kapu ta itudtuchucha. ²¹ Ad na chawatò ako, ta mitimpuyugchan chita wi isun na nantimpuyukanta. Tan na mantitimpuyukancha, sachin mamatiyan na atakutaku wi sian tuttuway nangifaun an saon. ²² Na nangipachayawam an saon, isuna kon mangipachayawà an chicha ta mitimpuyug na somsomòcha wi isun na somsomòta. ²³ Kanayun-a iingkaw an saon ya kanayunà iingkaw an chicha ta maturungancha wi mantitimpuyug, tan sachin mangil-an na atakutakud asnay luta wi sian nangifaun an saon. Ya ilasinja ko wi ay-ayatom na anchanay mamatin saon wi isun na mangay-ayatam an saon.

²⁴ “Ama, na chaan pun na luta màwaan, innadchom an saon na kachayawà kapu ta ayatnun saon. Ad na piò ta anchanayay piniliyam wi mamatin saon, iingkawchan saon ya ilanchan kachayawà à ing-ingkana. ²⁵ Ama wi afaruwan, na chachi foon pù mamatin sia, tuttuway maid

akammuchan sia. Ngim à saon, akammù sia. Ad na anchanayay mamatin saon, akammucha wi sian nangifaun an saon, ²⁶ tan intudtuchù an chichan mipangkop an sia. Ad iturturuy-u ko wi mangipakaawat an chicha losan ta mipangkop an sia, ta na pinag-ayatnun saon, sachi kon man-asiay-ayatancha, ta iingkawà akon chicha.”

18

Na Naniliwanchan Jesus

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53

¹ Sachi ad wi narpas na nalluwaruwan Jesus, impuyutnà chiani wi disipulusna ad chinomangnin nadchù wi wail ad Kidron. Ad ummoyani ta im-imong. ² Ad à Judas wi nangififik an Jesus, inakammunan sachi ikaw tan sachin sisib-atannin Jesus. ³ Siyan intun-ud Judas na susurchachu ya uchumi kuwarcha wi imfaun na pangpangun na papachi ya Fariseo. Nan-arma-scha ya nansisilawcha losan. ⁴ Inakammun Jesus na losani mapasamak an siya, siyan ummoy nisib-at an chicha, wi anana, “Sinun anaponyu?”

⁵ An anancha, “Jesus wi iNazaret.” À Judas wi nangififik, niyaslang an chicha.

Ad anan Jesus, “Saon met.”

⁶ Na nangifag-an Jesus, “Saon met,” nansunodcha ad nampakrobcha. ⁷ Ad inimus Jesus asin, “Ad, sinun anaponyu?”

Ad anancha ko, “Jesus wi iNazaret.”

⁸ “Imfakà an chiayu wi saon met,” anan Jesus. “Siyan nu saon na anaponyu, achiyu itapin

anchanayay fufurun-u.” ⁹ Ifakan Jesus na sachi tumuttuwaan na imfakanan Amana ta nangifagana, “Maid pu osà natarà ta takuy innadchom an saon.”

¹⁰ Sachi ad, à Simon Pedro wi nangkakamman, linùpusnan kamanna ad finaagnà Malco wi sanilun na Angatuwani Pachi, ad napingas na chiwawani ingana. ¹¹ Ad anan Jesus an Pedro, “Ibroynun kamannu! Apay, anam pun nu achi pu iparufus na pion Ama wi màwan saon?”

Na Nipasanguwan Jesus An Anas

¹² Sachi ad, chachi susurchachu ya kumandercha, ya chachi kuwarcha wi Judio, tiniliwchà Jesus ad kinachilaanchà siya. ¹³ Ad inyoychan Anas, wi atukangan Caifas wi Angatuwani Pachi ta sachi tawon. ¹⁴ À Caifas akon nangifaka ta chachi furunnay Judio wi un-unnoy na osà matoy à masubfutan na losan.

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luc. 22:55-57

¹⁵ Sachi ad, chianin Simon Pedro, nitun-udanin Jesus. Ad kapu ta inakammuwà ta sachi Angatuwani Pachi, imparufusà wi makarnò an Jesus ta paway na foroyna. ¹⁶ Ngim nataynan à Pedro ta lasin na arad. Siyan namagkulinà à nakaukud ta fufai wi man-iib-at ta liwangan ta parnoona kumà Pedro. ¹⁷ Ad linumnò pun, anan na sachi fufai an siya, “Sian osa met ta disipulus Jesus!”

“Foon,” anan Pedro.

¹⁸ Nan-apuy na sasannilu ya kuwarcha ta paway tan tungnin, ad naag-agsadchay man-anichu. Siyan ummoy akò Pedro nakaanichu.

Na Nangimfistikaran Na Angatuwani Pachi An Jesus

Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Luc. 22:66-71

¹⁹ À Anas wi Angatuwani Pachi ta sin-arkawan, inimfistikarnà Jesus mipangkop an chiani wi disipulusna, ya mipangkop ta itudtuchuna. ²⁰ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Losani nantudtuchuwà, sangwanan na taku ta sinagoga ya Templo wi makimkimungantau losan, siyan maid milifak à intudtuchù. ²¹ Siyan apay saon na mansarudsucham wi foon à chachi nangngor, tan chingngorcha met na losani intudtuchù.”

²² Imfakan pu Jesus na sachi, linipak na osay kuwarchà siya ad anana, “Apay, amasnat na pinagsongfatnu ta Angatuwani Pachi?”

²³ “Nu awad lawing à imfakà,” anan Jesus, “ifakam na arwingana. Ngim nu ustun imfakà, taako lumipak?”

²⁴ Sachi ad pin-oy Anas à Jesus, wi natatàod na imana, an Caifas wi Angatuwani Pachi ta sachi timpu.

Asin Pedro Illifak Wi Siyan Furun Jesus

Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luc. 22:58-62

²⁵ À Simon Pedro, issiyay nakaan-annichu ta paway. Ad inimus na uchum an siya, “Sian osa met ta disipulus Jesus!”

Ngim illifak Pedro wi anana, “Foon.”

²⁶ Sachi ad, nan-ukud na osay sanilun na Angatuwani Pachi, wi akin na sachi finaag Pedro, ad anana, “Kattoi innilà sia ta sachi im-imong, wi finurnam à Jesus.”

²⁷ Ad asin Pedro illifak, ad nanullaù na awitan.

Na Nipasanguwan Jesus An Pilato Wi Fifinnachur

Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Luc. 23:1-5

²⁸ Na sachi wi figfikat, illayawchà Jesus ta foroy Caifas, ad inyoychà siya ta pisanan na fifinnachur wi iRoma. Ngim chachi pangpangun na Judio, foon à linumnòcha ta pisina tan ipakarupchà makaisawancha nu lumnòcha ta foroy na foon à Judio. Ad nu lumnòcha, achi pu mafalini makaanacha ta sachi fiyasta wi Mangiyakasmooan wi machanchani chumatong. ²⁹ Siyan à Pilato wi fifinnachur, lummaway makaukud an chicha. Anana, “Payuko iyalin sanati takud asna? Ad sinun mangicharumanyu?”

³⁰ Ad sinongfatan chachi Judiò Pilato wi ananacha, “Apay, iyalinì siyad asna nu maid fasurna?”

³¹ Ad anan ako Pilato, “Ikadyu kay, ta aranyu ta chiayun manguis à manurutanyu ta lintogyu.”

Ad anan chachi Judio, “Oo, ngim chiayuy iRoma, achiyu pu parufusan chiani wi pumatoy à taku.” ³² Amaschin iningwachan Jesus à tumuttuwaan na sachi imfakanay mipangkop ta karasin na matayana.

³³ Sachi ad, asin linumnò à Pilato ta pisinana, ad impaayagnà Jesus, ad sinarudsudna, “Sian Alin na Judio?”

³⁴ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Tuttuway piomi maawatan nu sinuwà? Winnu ifakamnat tan chingngornun imfakan na taku?”

³⁵ Ad anan Pilato, “Apay, Judiowà ta akammù na mipangkop an sia? Na anchanayay kailiyam wi Judio ya chachi pangpangun na papachiyu, chichan nangicharum an sia. Ad sinun iningwam?”

³⁶ Ad anan Jesus, “Foon à asnay lutan ustuy man-Aliyà, tan nu man-Aliyà ad asnay luta, kapilitani nakapatoy na chachi disipulus-u ta achiyà pu matiliw ta chachi pangpangun na Judio. Ngim foon pù annay lutan ikaw na kina-Àli.”

³⁷ “Nu amasnat, tuttuway Alia?” anan Pilato.

Ad anan Jesus, “Ustun ifakam. Tan na katuttuwaan, na pangkop-uy umalid asnay luta miyanà à taku, ta ipaakammù na katuttuwaan. Ad sinumani maryad ta katuttuwaan, patiyonan ifakà.”

³⁸ “Ad, maakammun katuttuwaan?” anan ako Pilato.

Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy

Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luc. 23:13-25

Sachi ad asin lummawà Pilato wi man-ukud ta chachi taku. Anana, “Maid inchasà à fasur na annayay taku. ³⁹ Siyan kapu ta awad na ukaliyu wi nu chumatong na annayay fiyastayu wi Mangiyakasmooan, awad kanayun na osay farud wi iparufus-u, siyan pionyuy iparufus-un annay Aliyuy Judio?”

⁴⁰ Sachi ad asipapauycha wi anancha, “Foon à siyan parufusam ta à Barrabas na parufusam!” Na sachi Barrabas, akkawan.

19

¹ Sachi ad, impaabchoy Pilatò Jesus ta susurchachuna. ² Ad chachi susurchachu, fum-maliugchà lasi ad impayunguschan siya wi sachi nun koronana tan Ali, ad sinilupancha kò siyà mancharaag wi isù silup na Ali. ³ Ad inamsiwcha kò siya wi anancha, “Kattoi annayan Alin na Judio!” Imfakacha ad na sachi, linipakcha pà siya.

⁴ Sachi ad asin ako lummawà Pilato ad im-fakana ta chachi taku, “Iparawà na annayay taku à mangil-anyu wi maid pu inchasà à fasurna.” ⁵ Ad imparawachà Jesus wi issiyan lasi ta uruna ya nasisillupan akò mancharaag. Ad anan Pilato, “Ilanyuna nu chaan-ayu pu mat-op!”

⁶ Ngim na nangil-an chachi pangpangun na papachi ya chachi kuwarcha an Jesus, losancha inip-aw, “Ilansayù siya ta kros! Patoyonyù siya!”

Ad anan Pilato an chicha, “Ikadyu kay nu ananyuy ilansayù siya, tan maid pu fasurnà inchasà.”

⁷ Ad summongfat chachi takuy ad-adchuwan wi anancha, “À matungparan na lintogni wi Judio, masapur wi matoy na sanat tan iningwanan long-agnà anà anu Apudyus.”

⁸ Na nangngoran Pilato ta sachi, naam-amod na ogyatna. ⁹ Ad asin ako Pilato imparnò à Jesus, ad sinarudsudna, “Sinun tuttuway narpuwam?”

Ngim foon pù sumongfat à Jesus. ¹⁰ Siyan anan Pilato an siya, “Taàako achi songfatan? Apay, achim pu akammuy annan karobfongà wi mangiparufus an sia winnu mangiparansan sia?”

¹¹ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Maid pu karobfongami mangwà uray sinuy oyyoom an saon nu foon à iparufus Apudyus. Siyan na takuy nangipurang an saon an sia, chakchakor na fasurna nu sia.”

¹² Chingngor ad ako Pilato na sachi, inyanapnan oyyoonay mangiparufus an Jesus. Ngim nampaupauy chachi taku wi anancha, “Nu parufusam à siya, foon pù Ali Cesar na tàchoram tan annay afusurna. Tan sinumani mangifaka wi siyan Ali, isù pursonan saad na Alitaud Roma!”

¹³ Chingngor ad Pilato na impauycha, asinna ko imparawà Jesus, ad inyoyna ta ikaw wi manguisana ta taku, wi farfarun archanna, wi Gabata na ngachanna ta Hebreo wi ukud, ad tummùchù Pilato ta uùchuwana. ¹⁴ Na sachi uras, chanchanin mamatù, wi na mafikat, milukin sachi fiyasta wi Mangiyakasmooan. Sachi ad imfakan Pilato ta chachi taku, “Ikadyu, tan na annay Ali, tuttuway Aliyu!”

¹⁵ Ad asipapauycha wi anancha, “Patoyonyù siya! Ilansayù siya ta kros!”

Ad inimus Pilato, “Apay, patoyò na Aliyu?”

Ad anan chachi pangpangun na papachi, “Maid uchum à Alini nu achi afus à Cesar!”

¹⁶ Sachi ad impurang Pilatò Jesus an chicha ta ikadcha wi mangilansa.

Na Nilansaan Jesus

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43

¹⁷ Ad innarachà Jesus, ad impafuudchan siyan krosna wi mangiyoy ta lukar wi ananchay “Tung-ar na Uru,” wi Golgota na ngachanna ta Hinebreo. ¹⁸ Ad illansachà siya ta krosna, ad iningkaw akon chuway nilansa, ad nangkawaonchà Jesus. ¹⁹ Iningkaw akon impaiyug-is Pilato wi impaotcha ta kros Jesus, wi anana, “Jesus wi iNazaret, wi Alin na Judio.” ²⁰ Turuy karasi wi ukud na niyug-isana, wi Hebreo, Latin ya Griego. Ad-adchuwan na taku wi namasa, tan niyachanid Jerusalem ta sachi nilansaana. ²¹ Sachi ad ummoy chachi pangpangun na papachi an Pilato wi manlili, anancha, “Foon kumà inyug-isnuy ‘Alin na Judio’. Na inyug-isnu kuma, ‘Anana nu, Saon na Alin na Judio!’ ”

²² Ad sinongfatan Pilato chicha, “Na piò wi miyug-is, sachin niyug-is.”

²³ Narpas ad wi illansan chachi susurchachù Jesus, innarachan silupna ad nan-apatoncha ta marnobchay opat. Ad innaracha kon silupnay lagkoyloy. ²⁴ Ad nan-uukudcha wi anancha, “Achitau pu kissayon na annaya, ta mamfunfunuttu ta ilantau nu sinun mangin-uwa.” Amaschin tummuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Finingfingaychan silup-u ad namfunfunutanchan lagkoyloy wi silup-u.” Ad sachin iningwan chachi susurchachu.

²⁵ Na sachi, ummaagsad-ani ancha inan Jesus ta achani ta krosna, wi iningkaw akon inaona wi sunud inana, ya Maria wi asawan Cleofas, ya

Maria Magdalena. ²⁶ Ad sachi wi innilan Jesus à inana ya saoni disipulusna wi ay-ayatona, anana, “Ina, ifilangnù Juan à anànu.”

²⁷ Ad anana kon saon, “Siay Juan, inaom à Ina.” Ad nanipud ta sachi, iningkaw à inanan chiani.

Na Natayan Jesus

Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luc. 23:44-49

²⁸ Sachi ad, inakammun Jesus wi limpasna losan na nipiyar an siya, ad anana, “Nauwawà.” Inukudnan sachì tumuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus.

²⁹ Ad illunongchan impaawchay luput ta ilom ad impasupsupchan Jesus. ³⁰ Ad sinupsupan pu Jesus, anana, “Narpas losan.”

Imfakana ad na sachi, nalluptungoy ad natoy.

Na Nanuyuanchan Jesus

³¹ Chachi pangpangun na Judio, ummoychan Pilato ifaka ta maptod kuman ikin chachi nilansa ta mallasun matayancha, ta maaancha ta kros. Tan nu mafikat, sachin fiyastacha wi kattoi pananggilin, siyan achi pu kuma iingkaw chachi nilansa ta kroscha. ³² Siyan ummoy chachi susurchachu manchatar ta ikin chachi nilansa. Pintodcha ad na ikin na chuwa, ³³ ananchay isùubchan uwan Jesus, ngim innilachay nanatoy, siyan foon pù pintodchan ikina. ³⁴ Ngim inchuyù na osay surchachun tufayna ta futi Jesus, ad nachisan lummoswan chara ya chanum. ³⁵ Saon wi nangiyug-is ta annaya, innilà na losani nàwa, siyan tàchorà wi tuttuwa losan. Siyan tuttuwan annayay ug-ugkuchò, ta pumatiayu

ko. ³⁶ Nàwa losan à tumuttuwaan na niyugis wi ukud Apudyus, wi anana, “Maid pu osà maptod ta tung-arna.” ³⁷ Ya awad akon niyugis wi anana, “Fufuyyaoncha kon sachi taku wi chinuyùcha.”

Na Nilobnan Jesus

Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56

³⁸ Narpas ad na sachi, iningkaw na osay iyArimatea, wi Jose na ngachanna. Namatin Jesus, ngim intarunan pammatina kapu ta ogyatna ta chachi pangpangun na Judio. Na sachi Jose, ummoynan Pilato imfaka ta aranan lachag Jesus. Ad intay-un Pilato, siyan ummoyna innara. ³⁹ Ad ummoy akò Nicodemo, wi siyan ummoy an Jesus ta sillafiyon. Ad inyoyon limampuruy kiluy fangfanguy mirra ya aloe wi mitapi ta natoyi milofon. ⁴⁰ Ad innarachan lachag Jesus, ad finussungcha ta luput wi narafuwan à fangfangu, wi sachin ukalini wi Judio nu awad ilofonni. ⁴¹ Ad-adchaniyan ta nilansaan Jesus, iningkaw na im-imong. Ad na sachi im-imong, iningkaw na àoyyay lofon wi maid nilofon. ⁴² Ad kapu ta machanchani milukin panagngilini padcha, ya achanin sachi lofon, sachin nangilobnanchan Jesus.

20

Na Lofon Wi Maid Iningkaw

Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12

¹ Wiswisnit pun ta Chumingku, ummoy à Maria Magdalena ta lofon. Chummatong pun, innilanay naiib-at na lofon. ² Siyan nanodchà

wi ummoyna ifakan chianin Pedro. Anana, “Illayawchan long-ag na Aputau ta lofon, ad maid akammuni nu sinun nangiyayancha!”

³ Sachi ad lummawaanin Pedro ta ing-ani ilan na lofon. ⁴ Nanodchàani wi chuwa, ad kapu ta mamflokà, saon na ummunay chummatong. ⁵ Nayyuungà wi nangilad charom, ad afus na fussung à maila, ngim foon pù lumnoà. ⁶ Ngim Pedro wi ummun-unud, nangaw-as ad charom, ad innilana kon fussung, ⁷ ya fussung na urunay nakupin naitalin. ⁸ Sachi ad linumnoà ako wi mangila. Na nangil-à, sachin namatiyà wi ummuli natakù Jesus. ⁹ Tan na sachi timpu, chaanni pù maawatan na niyug-is ta awi wi ananay masapur matoy à Jesus ya umuli matakù. ¹⁰ Sachi ad, lummayaw-ani.

Na Nampail-an Jesus An Maria Magdalena

Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11

¹¹ Ngim à Maria Magdalena, iningkaw ta lasin na lofon, wi nan-ifiifil. Ad na man-ifilana, nayyuung wi mangilad charom, ¹² ad innilanan chuway anghel wi nansisillupchà mamputilà, wi tummutùchu ta nifanatan na lachag Jesus. Na osa, tummutùchu ta uulluwan, ad na osa, tummutùchu ta ikkiyan. ¹³ Sachi ad inimuscha, “Paako man-ifiifil, sunud?”

Ad anan Maria, “Tan illayawchan long-ag na Apuni, ad maid akammù ta nangiyayancha!”

¹⁴ Sachi ad nantuwili ad innilanà Jesus wi ummaagsad, ngim foon pù immatunanay siyà Jesus. ¹⁵ Ad anan Jesus an siya, “Paako man-ifiifil, sunud? Ad sinu kon anapom?”

Na somsomò Maria, anana pun nu siyan takuy mamfantay ta murmura, siyan anana, “Nu sian nangilayaw an siya, pangaasim ta ifakam na nangigkaam ta inyà aran.”

¹⁶ Sachi ad imfakan Jesus an siya, “Maria!”

Ad nasanakung à Maria ad anana ta Hinebreo, “Rabboni!” wi na pionay ifaka, “Apu!”

¹⁷ “Oo, ngim achiyà ognan,” anan Jesus, “tan chaanà pu umoy an Ama ad langit. Ngim inga ifaka ta chachi fufuruntau wi inyà ad langit an Ama wi Apudyus, wi siya kon Amayu wi chayawonyu.”

¹⁸ Sachi ad ummalin Maria imfakan chiani wi disipulus Jesus wi innilanà Apu Jesus. Ad inisturyana losan na imfakan Jesus an siya.

Na Nampail-an Jesus ta Disipulusna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49

¹⁹ Mummaschom pun ta sachi wi Chumingku, naamung-ani wi disipulus Jesus ta foroy wi nichaig tan ummogyat-ani ta chachi pangpangun na Judio. Ad narnoswà Jesus wi nakaagsad an chiani, ad anana, “Annaà, ta mamfarun somsomòyu.” ²⁰ Imfakana ad na sachi, impailanan imana ya futina. Siyan amod na lagsakni ta nangil-annin siya. ²¹ Sachi ad anan ako Jesus an chiani, “Fumarun somsomòyu! Ifaun-u chiayù mantudtuchu wi isun na nangifaunan Aman saon.” ²² Sachi ad insap-uynan chiani, ad anana, “Awatonyun Ispiritun Apudyus. ²³ Sinumani fasur na taku wi pakawanonyu, tuttuway mapakawan. Ad sinumani achiyu pu pakawanon, achi pu ko mapakawan.”

Nalikat Na Namatiyan Tomas

²⁴ À Tomas, wi ananchay Apil, wi osay furunni wi disipulus Jesus, niyaspur wi maid à siya ta sachi nampail-an Jesus an chiani. ²⁵ Siyan inisturyanin nangil-annin Apu Jesus.

Ngim anana, “Mafalin ayan sachi? Achì pu tuttuwaon ingkanà ilà na pilat na lansa ta imana, ya ingkanà agpachà na futina.”

²⁶ Na asini Chumingku, asin-ani naamung wi disipulus Jesus ta nanchaig wi foroy, ad nitimpuy iningkaw akò Tomas. Ad lummoswa kò Jesus, ad anana, “Annaà ako ta fumarun somsomòyu.”

²⁷ Ad ananan Tomas, “Annayan imà ta ilam ya ognam na pilatna, ya agpacham na futiu ta tuttuwaom. Achi kuma manchuwachuwan pammatim an saon!”

²⁸ Ad anan Tomas, “Apu, patiyò wi sià Apudyus!”

²⁹ “Mamfaru tan tuttuway mamatia kapu ta innilam,” anan Jesus. “Ngim simfumaru chachi chaan pù mangilan saon ad mamaticha ko kay!”

Na Puntus Na Annayay Nibru

³⁰ Ad-adchuwan na uchumi kaskaschaaw wi iningwan Jesus ta sangwananni wi disipulusna, wi foon à inyug-is-u ta annayay nibru. ³¹ Ngim inyug-is-un anchanayà mamatiyanu wi à Jesus siyan tuttuway Anà Apudyus wi impustanay umali. Ad nu mamatiayu, makafiyag-ayun siyà ing-ingkana.

21

Na Asin Nampail-an Jesus Ta Pituy Disipulusna

¹ Iningkaw akon osay nampail-an Jesus an chiani wi disipulusna ta sachi Fayfay wi Tiberias. Amasnan nàwaana: ² Na sachi timpu, niyaspur wi iningkaw-ani wi Simon Pedro, ya Tomas wi Apil, ya Natanael wi iCana wi nisakup ad Galilea, ya chiani wi chuway anà Zebedeo, ya chuwa koy furunni. ³ Ad anan Simon Pedro, “Inyà manakufur.”

Ad ananni ko, “Furnanni kò sia.” Siyan ummoy-ani losan namfangka, ad linabrafini wi nanakufur, ngim maid pun innarani. ⁴ Ad wiswisnit pun, iningkaw na osay ummaagsad ta tarantag, wi Jesus, ngim foon pù immatunanni. ⁵ Ad ananan chiani, “Awad pinuntaanyu, susunud?”

“Maid pun,” ananni.

⁶ Ad anan Jesus, “Itop-aryun takufuryu ta apot ta machiwawan na fangka, ta awad puntaanyu.” Siyan intop-arni, ad achiani pu nakakuykuy tan ad-adchuwana na napuntaan.

⁷ À saon, immatunà wi siyà Jesus, ad anà an Pedro, “Sachin Aputau!” Ad na nangngoran Pedro ta sachi, nansilup ad pummaytù ta chanum ad nan-iyat wi umoy an Jesus. ⁸ Ad chiani wi uchum, namfangkaani wi ummunud tan kinuykuynin takufur wi napnù ukachiw. Foon pù achayu ta tarantag, tan umoy nin à singkasuti metro. ⁹ Lummogsad-ani pun ta tarantag, innilanin apuy wi fummafara ya ukachiw wi nachachawis, ya iningkaw akon tinapoy. ¹⁰ Ad anan Jesus an chiani, “Umiyaliayù uchum à ukachiw ta pinuntaanyu.”

¹¹ Siyan linumnò à Pedro ta fangka ad kin-uykuynan tafukur wi napnù man-achakkor à ukachiw, wi singkasut ya limampuru ya turu. Ngim uray ad-adchuwan, foon pù nakissay na tafukur. ¹² Sachi ad inayakan Jesus à chiani wi anana, “Wayyu ta mangantau.” À chiani, maid osà nangimus an siya wi “Sinua?” tan inakammuni losan wi siyà Jesus. ¹³ Ad innaran Jesus na tinapoy, ad finillaynan chiani, ad isuna kon ukachiw.

¹⁴ Sachin pitlun na nampail-an Jesus an chiani wi disipulusna nanipud ta ummuli yana natakuwan.

Na Imfakan Jesus An Pedro

¹⁵ Narpas-ani pun nangan, anan Jesus an Simon Pedro, “Siay Simon wi anà Juan, ad-achun ayatnun saon nu ayat na anchanayay uchum?”

Ad anan Pedro, “Oo, Apu. Akammum met wi ay-ayatò sia.”

Ad anan Jesus, “Siyan tudtuchuwam chachi pannilù wi namatin saon.” ¹⁶ Sachi ad impigwan Jesus na anana, “Simon wi anà Juan, tuttuway ay-ayatònà?”

“Oo, Apu,” anan Pedro, “akammum wi ay-ayatò sia.”

Ad anan ako Jesus, “Siyan ayyuwanam ngarud chachi pannilù wi mamatin saon.” ¹⁷ Sachi ad impitlun Jesus na anana, “Simon wi anà Juan, tuttuway awad ayatnun saon?”

Ad summauy na somsomò Pedro, tan pinitlun Jesus imfakan sachi. Ad anana, “Apu, akammum

losan, siyan akammum akoy tuttuway ay-ayatò sia!”

Ad anan Jesus, “Siyan tudtuchuwam chachi pannilù. ¹⁸ Tuttuwan ifakà an sia: na afabfarum, oyyoom yakan piom, ad ummoy-a ko ta farang-nay piom. Ngim nu marakay-a, uyachonchan imam ad finarudchà sia, ad iyoychà sia ta achim pu pion wi umayan.” ¹⁹ Sachin inyisun Jesus wi iyalignà matayan Pedro à kachayawan Apudyus. Imfakan pu Jesus losan na sachi, ananan Pedro, “Saon yakan surutom!”

Na Imfakan Jesus Mipangkop An Juan

²⁰ Sachi ad nantuwilì Pedro ad innilanà saon wi ummun-unud. Saon na nichar-ag an Jesus ta sachi anungus na nakaananan chiani, wi sachin nangimusà nu sinun mangififik an siya. ²¹ Ad innilan pu Pedrò saon, inimusnan Jesus, “Apu, sinu kon màwan siya nù?”

²² Ad anan Jesus, “Nu piò wi manatakun siya ingkanà asin-u mangulinan, foon pù fiyangnuchi. Ngim sia, surutom à saon!”

²³ Nanipud ta nangifag-an Jesus ta sachi, niwarawag ta chachi namati wi achiyà anu matoy. Ngim foon pu sachin anan Jesus, tan na imfakana, “Nu piò wi manatakun siya ingkanà asin-u mangulinan, foon pù fiyangnuchi.”

Na Anungus Na Annay Niyug-is

²⁴ Saoni Juan wi disipulus Jesus, tàchorà wi katuttuwaan losan na annay inyug-is-u. Ya akammuni losan wi tuttuwa.

²⁵ Ad-adchuwan akon uchumi iningwan Jesus wi foon à miyug-is, tan nu miyug-is losan à nibru,

na somsomòu foon pù umanay losan na annay
lutà ingkawancha.

xcv

Na ukud Apudyus
Kalinga, Southern: Na ukud Apudyus New Testament
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kalinga, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source
files dated 29 Jan 2022
14356fa9-7e1b-5386-9d16-f8048ccafddd